

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. Nr. 63

Redakcija: GLENMORE 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY) RUGPIČIO (AUG.) 29 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTU

STEVENSONO ŽODIS LEGIONIERIAMS

New Yorkas. — Madison Square Garden Amerikos Legionui kalbą pasakė ir demokratų kandidatas į prezidentus gubern. A. Stevensonas. Jo klausėsi apie 18,000 asmenų — apie 2,000 mažiau, kaip Eisenhowerio.

Savo kalboje dėl Eisenhowerio žodžių, jog JAV yra dideliame pavojų, Stevensonas pažymėjo, kad pasitaiko ir blogių. Tačiau pasiruošimo pajoms atremti pastangos vykustos. Taip pat Stevensonas pažymėjo, kad viena propaganda ar diplomatinė priemo-

nė visko laimėti negalima. Valdžininkai visuomet padaro ir klaidų, kas kritikams duoda medžiagos įvairiems puolimams. Tačiau piktą kritiką Stevensonas pasmerkė, nurodė, kad jis neprotinga "naukinant žiurkęs, padėgti pačią daržinę." Tai jis ypačiai taikė įvairių pareigūnų be pagrindo apšaukimui komunistais. Nors vardu ir nepamindamas, Stevensonas smarkiai pasisakė prieš senat. McCarthy, ypač už jo gen. Marshallio puolimus.

Demokratų kandidatas sutiko su Eisenhoweriu, kad kraštas gyvena susirūpinimo valandas, nes daug dar reikia padaryti. Tačiau pasmerkė tuos, kurie šią padėtį išnaudoja kitiems amerikiečiams pulti.

Ta pačia proga Stevensonas pasisakė prieš įvairias organizuotas grupes, kurios nori daryti spaudimą savo naudai. Kreipdamasis į Amerikos Legioną, jis pažymėjo, kad Legionas daug nusipelnė, prisidedamas prie krašto saugumo stiprinimo. Tačiau pabrėžė, jog jis pasipriešins ir jo užsimojimas, jei jo reikalavimai bus per dideli ir nesuderinami su bendrąja krašto gerove.

TIRIA BELAISVIŲ KLAUSIMĄ

Geneva. — Jungt. Tautų komisija, kuriai pavesta ištirti praėjusio karo belaisvių likimą, turėjo jau tris posėdžius. Komisijai pateikti duomenys rodo, kad iš Sovietų negrįžo labai didelis skaičius įvairių kraštų karo belaisvių. Vienų vokiečių įteikti sąrašai rodo, kad apie milijoną buvusių jų karių nėra jokios žinios. Taip pat pasigendama 750,000 civilių, kurie greičiausiai išvežti į Rusiją. Tarp jų daug moterų ir net 3240 vaikų. Panašiai yra su italų ir japonų karo belaisviais ir internuotais civiliais. Japonų belaisvių ligi šiol Sovietų rankose esą 346,000.

Kad nereiktų aiškintis, Sovietai komisijos darbus visai išreiškia tas nuotaikas, kurios vyrauja tarp Ispanijos šviesuomenės.

Europos spauda praneša, kad Franko, susitaręs su Don Juanu, paskyrė prof. Dr. Lopez-Amo, vieną iš monarchijos šalininkų, auklėti vyriausiąjam Don Juano sūnui princui Juan Carlui. Jisai turės būti rengiamas į sostą.

Lemiamųjų sprendimų turi būti šaukiama dar šiais mėnesiais.

KOJE SALOJE VĖL NERAMUMAI

New Yorkas. — 8-oji armija pranešė, kad Koje saloje šį mėnesį keturis kartus belaisviai vėl buvo sukę neramumus. Juose 1 užmuštas, 52 sužeisti.

Iš visų keturių kartų buvo matyti, kad komunistams buvo įsakytą surengti riaušes. Iškabino raudoną vėliavą, ėmė dainuoti komunistines dainas, šaukti prieš amerikiečius, o kai sargybiniai pareikalavo nutilti ir vėliavą nusiimti, atsiliepė akmenimis. Sargybos pavartotojo ašarines bombas ir kelias atvejais šovė į belaisvių minią.

Dėl Labor Day šventės atėnančią savaitę "Darbininko" antradienio numeris neišeis. Penktadienio numeris išeis normaliu laiku.

Sovietų pavergti kraštai turi būti išlaisvinti — sako Eisenhoweris

New Yorkas. — Rugpičio 25 d. Amerikos Legiono suvažiavime kalbą pasakė gen. Eisenhoweris. Ji vertinama ne kaip partijos politiko, bet kaip valstybės vyro kalba. Eisenhoweris įspėjo, kad "Amerikos Jungtinės Valstybės dabar yra visos savo istorijos didžiausių pavojų periode", kad Sovietų Sąjunga rengia trečiąją pasaulinį karą.

Eisenhoweris reikalavo, kad Washingtonas aiškiai Maskvai pasakytų, jog JAV nenurims, kol "raudonojo dumblo banga" nebus nuritinta atgal į jos sienas. "Mūsų vyriausybė turi suklyti visam laikui pasakytį Maskvai, kad Rusijos dabartinės pozicijos Rytų Europoje ir Azijoje mes nelaikome patvaria."

Prisimindamas, kad Amerika yra imigrantų kraštas, Eisenhoweris kalbėjo: "Komunistų jungė valstybių tautos yra mūsų kraujo giminės. Mūsų visoj valstybėje tūkstančių tūkstančiai piliečių bijo, kad jie niekada neišgirs apie savo motiną, tėvą, ar senelius, apie brolius bei seseris ar kitus šeimos narius, kurie kitados laisvai gyveno Varšuvoje ar Prahoje, lietuvių ūkininko sodyboje ar Austrijoje bei kitur."

"Su visu iškilmingumu jums sakau, kad Amerikos sąžinė niekada negalės nurinti, kol šitie mūsų pačių kraujo ir mūsų nusistatymų žmonės nebus įjungti į laisvųjų žmonių bendruomenę."

Triukšmingo pritarimo nutrauktas, Eisenhoweris tęsė toliau:

"Šia prasme tebus šitos šalys ir jų žmonės mūsų protuose ir širdyse."

"Latvija ir jos du milijonai; Estija ir jos pusantro milijono; Lietuva su daugiau kaip dvigubai tokiu skaičium; Lenkija su savo 25 mil. gyventojų, kuri buvo nuo amžių Europos pylimas nuo totorių antplū-

džių, prisikūnusi Europos kultūros geriausių tradicijų."

Rytų Vokietija su savo 17 mil. piliečių, rytų Austrija su 2 mil.; Čekoslovakija ir jos 12 mil. — valstybės, kuri kilo iš amerikinių jų tarybų: Vengrija ir jos 9 mil.; Albanija, Bulgarija ir Rumunija su jų drauge 23 ir puse mil."

"Nei laikas nei tironija nepalauš mūsų pastangų taikintomis priemonėmis jas išlaisvinti," pabrėžė kalbėtojas. "Dabartinės šių tautų kančios yra baisus įrodymas, ką yra Kremlius paruošęs kiekvienai pasaulio tautai. Be paliovos — vienur propaganda, kitur prievarta jis nori viešpatauti."

"Raudonieji carai Maskvoje yra pasigrobę didžiausią valdžią, kokią tik kada nors toks pat despotizmas yra turėjęs. Jų pavergtos tautos užtvindytos propaganda ir prievartojamos versti besiele ir bevalia mase. Šių tautų vyrai ir moters grūdami į karo pramonę. Jie turi statyti plačiųjų bėgių geležinkelius, kuriais komunistinis agresorius norės pernesti savo kariuomenes prieš laisvąjį pasaulį. Jie dūsta Rytų Europos uranumo kasyklose; jie miršta kirsdami Sibiro miškus."

VALOMA LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJA

Maskva. — Spalių 5 d. Maskvoje šaukiamas kompartijos suvažiavimas. Jame bus pakeistas partijos statutats, kuris 13 metų išsilaikė be pakeitimų. Kam tas keitimas reikalingas, atskleidžia politbiuro nario Kurušovo straipsniai "Pravdoje". Juose rašo apie partijoje pasitaikančias klaidas, piktinaudojimą, apsilėidimą. Visa tai pasitaiko dėl to, kad vykdomasis personalas blogai pa-

renkamas. Aukštos vietos tenka dėl giminytės, pažinties, asmeninės simpatijos.

"Kita blogybė — rašo Pravda — kad kai kurie komunistai tiki, jog partijoje yra dvi drausmės: viena masei, kita vadams. Tam turi būti padarytas galas." Naujame statute partijos nariai būsią įpareigojami pranešti visa, ką jie yra bloga pastebėję.

Galima laukti valymo bangos pačioje partijoje ir atsakingose vietose.

"Pravda" taip pat pranešė, kad aštrios kritikos susilaukė Lietuvos kompartija. Lietuvos kom. partijos centro komiteto posėdyje buvo apsvaistytas faktas, jog daug jaunimo buvo paskirta į atsakingas vietas. Partijos vietiniuose skyriuose pusė vadovų pereitais metais buvo paskirta naujų. Pakeisti daugelis kolchozų viršininkų. Apie 1750 darbininkų ir specialistų buvo pakeista Lietuvos pramonėje ir transporte. Lietuvos kompartija pareikalavo imtis griežtų priemonių prieš buržuazinės nacionalistinės ideologijos pasireiškimus ir išplėtoti "savikritiką". Ir "Izvestija" ir "Pravda" pabrėžia, kad pasikesinimas prieš liaudies turtą ir prieš darbo drausmę čia dar nesibaigė.

ISGELBĖK NUO PRIEŠO BAIŠAUS

Berlynas. — Vokietijos Katalikų Diena truko 4 dienas. Joje dalyvavo ir iš rytų Vokietijos apie 100,000. Dalyvavo taip pat atstovai iš Prancūzijos, Olandijos, Švedijos, Šveicarijos, JAV, Danijos, Ispanijos. Kai kurie posėdžiai buvo rytinėje zonoje. Baigiamajam posėdy dalyvavo apie 200,000.

Respublikonų kandidatas į prezidentus gen. Eisenhoweris legionierių parade New Yorko žygioje Kansas legionierių priekyje.

LIET. DARB. SĄJUNGOS METINIS SEIMAS

Jvyko rugpičio 24-25 d.d. Worcester, Mass. Seimo priėmimu rūpinosi šv. Kazimierų parapijos klebonas kun. Augustinas Petraitis ir LDS vietinė kuopa. Buvo suvažiavę apie 60 atstovų ir svečių. Iškilmingas šv. mišias atlikė klebonas kun. A. Petraitis, pamokslą pasakė Tėvas Just. Vaskys, OFM. Kitą dieną gedulingas šv. mišias už mirusius sąjungos narius atlikė Tėv. Just. Vaskys, OFM.

Apšvarstyta visa eilė aktualių klausimų. Prel. P. Jurui atsisakius iš Centro Valdybos pirmininko pareigų, Centro Valdybos nauju pirmininku išrinktas Vincas Kudirka, iš Norwoodo, Mass. Kiti C. Valdybos nariai paliko tie patys.

Plačiau apie suvažiavimo

darbus parašysime kitame numeryje.

AMERIKIETIS TVARKYS PERSUOS NAFTĄ

Teheranas. — Į Persiją atvyko W. A. Jones, amerikiečių Cities Service Company atstovas, su palydovais. Jis buvo pakviestas Mossadegho A-badono naftos pramonei atgaivinti. Dabar ji nuo konflikto su britais neveikia. Pagaminama stovi 2 mil. tonų naftos, bet jos negali išvežti, nes britai blokuoja, ir persai negauna jokio tanklaivio, o savų neturi.

Valstybės departamentas paaiškino, kad Jones nuyko kaip privatus asmuo. Britai yra susirūpinę, kad Jones nuykimas gali nuleisti persų derybas su angliais dėl naftos.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

* Sovietų pasiūlymą tuojau pradėti svarstyti bakteerologinio karo uždraudimą Jungt. Tautų nusiginklavimo komisija atmetė. Sovietams buvo nurodyta, jog tai yra įrašyta darbotvarkėje ir savo laiku bus apsvaistyta. Iš eilės komisija pradėjo svarstyti ginkluotų pajėgų sumažinimo klausimą.

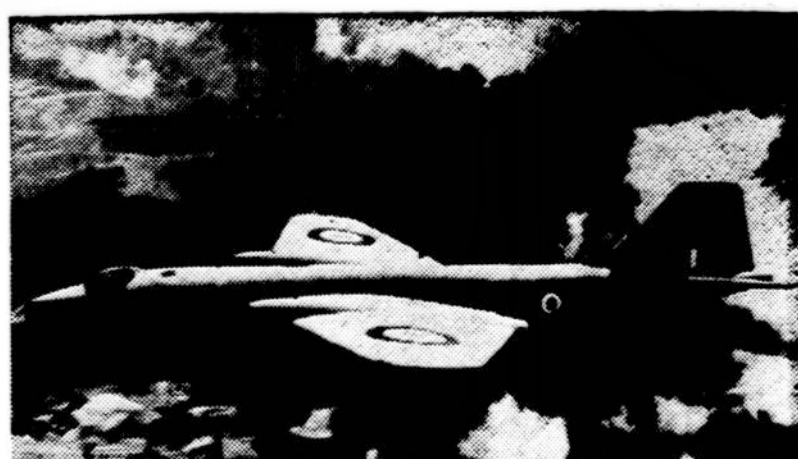
• Per 24 pastarąsias valandas į vakarinę Berlyno dalį perbėgo rekordinis rytinės zonos policininkų skaičius — ne mažiau kaip 20 asmenų. Nuo rugpičio 1 d. į vakarinę Berlyno dalį jų pabėgo jau 166. Kitų pabėgėlių skaičius į dieną siekia apie 500. Tokia pabėgėlių daugybė sudaro Vakary Berlynui ir Bonnos vyriausybei nemažą rūpesčio, kaip juos pergabenti ir aprūpinti.

• Senat. R. Taftas pareiškė, jog jis pilnai remis Eisenhowerio kandidatūją į prezidentus ir įvairiose vietose pasakys rinkimines kalbas. Rinkiminei kampanijai aptarti jis netrukus numato susitikti su Eisenhoweriu.

* Amerikos Legionas jau trečią kartą trejų metų laikotarpį priėmė savo konvente vėl rezoliuciją, reikalaujančią, kad D. Achesonas būtų atleistas iš Vals. Departamento sekretoriaus pareigų. Taip pat Legionas reikalauja, kad būtų atleisti ir kiti "apsileidę savo pareigose" pareigūnai.

• Tarptautinis Haagos teismas nusprendė, kad amerikiečiai į Maroką savo prekes gali įvežti pagal 1836 m. sutartį tomis pat sąlygomis kaip prancūzai, kurie Maroką valdo protektorato teisėmis. Prancūzai norėjo amerikiečiams pritaikyti tuos pačius importo nuostatus, kaip ir kitiems kraštams.

• Gynybos departamentas paskelbė, jog JAV nuostoliai Korejoje praėjusią savaitę pakilo 879 ir dabar siekia 116,252. Tame skaičiuje 18,301 žuvusių, 85,298 sužeistų ir 12,653 dingusių be žinios.

Virsuje matomas anglų spausminis lėktuvas, viena karta trumpai nusileisdamas papildyti kuro, per dešimtį valandų iš Skotijos perskriejo Atlanta, pasiekdamas Newfoundlandą, ir sugrįžo atgal. Per tą laiką jis nuskrido 4114 mylias. Apačioj lėktuvo skridime dalyvavusi įgula (iš kairės į dešinę): lakūnas P. Hillwood, skridimui vadovavęs lakūnas R. P. Beaumont ir navigatorius D. A. Watson.

DARBININKAS

Demokratų partija ir darbininkai

NEPOLITINIŲ UNIJŲ POLITINĖ JEGA — KODEL DARBININKŲ UNIJOS JAV NEPOLITINĖS IR NESOCIALISTINĖS — UNIJOS ŠIŲ METŲ DEMOKRATŲ KONVENCIJOJ.

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	Domestic yearly	Amerikoje metams
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.00
Half year	\$3.00	\$3.00
Foreign	\$5.50	\$5.50

PRENUMERATOS KAINA

	Amerikoje metams	Užsienyje
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.50
Half year	\$3.00	\$3.00
Foreign	\$5.50	\$5.50

Stralpsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti stralpsniai saugomi ir gražinami tiktai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DARBO DIENA

DARBO DIENA Europoje skirta gegužės pirmoji, Amerikoje pirmasis rugsėjo pirmadienis. Tačiau europinė ir amerikiečių darbo dienos skiriasi ne tik laiku.

Europoje gegužės pirmoji ilgą laiką buvo protesto ir kovos diena. Savo pasisekimą remdami luomų tarpusavio kova, komunistai ir socialistai stengėsi kelti ir vesti darbininkus į kovą prieš kapitalistų. Kova jiems buvo svarbesnė negu pati darbininkų gerovė. Tai praktika parodė: kai komunistams Rusijoje laimėjo, darbininkai buvo paversti vergais. Gegužės pirmoji ir buvo virtuosi komunistų organizuojamų darbininkų viešu protestu prieš kapitalistų ir prieš valdžią. Kiekvienai gegužės pirmajai Maskva nusikandavo, ar pasitenkinti paprastomis demonstracijomis ar provokuoti kautynes. Tai kas kad nukentėdavo tose muštynėse darbininkai! Maskvai rūpėjo ne jie, o jų krauju perkamas pasaulio nerimas.

Amerikoje darbo diena kitokio kilimo ir kitokių prasmės. Darbo dienos sumanymas kilo iš darbininkų organizacijos "Darbo Vycių (Knights of Labor)", kuri ėmė rengti viešus darbininkų naračius. Oregono valstybė pirmoji 1887 m. darbą dieną paskelbė valstybine švente.

Šiandien savo eisenom ji atkreipia visą dėmesį į dirbantį žmogų. Ji pagerbia darbą, darbininką; ji visą pasitenkinimą laimėjais rezultatais išraška. Anot Rev. R. A. McGowan, NCWC socialinės akcijos direktorius, tai daugiau vilties ir pasiryžimo negu protesto diena. Tai ne kovos, bet darbo jėgos ir žmonės bendradarbiavimo diena. Tai visos Amerikos socialinio teisingumo diena.

Rev. McGowan pastebi, kad šią dieną dera vienam pagalvoti, ar jie sąžiningai dirba už gaunamą atlyginimą, kitiems, ar jie teisingai atlygina. O pamąstyti verta, nes socialinio teisingumo ir bendradarbiavimo tarp dirbančiųjų ir vadovybės nebuvimas skaudžiai atsiskleidžia šių metų plieno streiku. Jis pademonstravo luomų kovą, bet nedavė naudos niekam, o žalos visiem. Kiekvienam darbininkui tai tuovė 600 dol. nuostolis, o valstybei ji išreikšė apsaugos sekretorius Lovettas šiais žodžiais: "Jokis bombardavimas nebūtų tiek pakenkęs pramonei, kaip tai padarė 380 plieno fabrikų sustojimas ir ištovėjimas be darbo apie du mėnesius. Šturpu ir tragiška, kad tai padarė mes patys sau."

Socialinį teisingumą, paremtą bendradarbiavimu, mėgina laimėti Vokietijoje stambiojoje pramonėje įvesdami darbininkų atstovus į įmonių vadovybę. Šitokių bendradarbiavimų turėtų būti pašalinant tas luomų karas, kuris veda į baisiausius nesusipratimus ir kur Popiežius Pijus XI enciklikoje vadina "mirtina votimi, įsidedusia į vidinį tautos gyvenimą ir nuodijancia pramonę, amatus, prekybą ir apskritai visus privatinės ir viešosios gerovės šaltinius."

Šitaip suprantama darbo diena susilaukia vis daugiau ir Bažnyčios dėmesio. Jai keliolika metų tiek Europoje, tiek Amerikoje darbo diena jungiama su pamaldom. Šiomet Amerikoje darbo diena platesniu mastu Bažnyčios įprasminama ir vienoj tik Brooklyno vyskupijoj 125 bažnyčios rengiasi prašnekti į darbo žmonių dvasią.

VYTAUTAS ZVIEZDYS

Kaip žinome, Amerikos darbininkai ir Amerikos juodukai

didžiausiąją dalimi yra nulėmę paskutiniųjų dvidešimties metų Amerikos prezidentinių rinkimų rezultatus. Darbo uni-

jų ir negrų parama buvo esminė demokratų partijai išsilaikyti valdžioje. Negrų laimėjo de-

mokratams prezidentas F. D. Rooseveltas pirmosios savo ka-

dencijos (1932-1936) metu. Darbininkai oficialiai niekad

nebuvo susiriusi su jokia politi-

nine partija. Bet Roosevelto

ryžtingumas nugalėti ekonomi-

nę trisdėsimtųjų metų depresi-

ją, įvairi socialinė įstatymda-

vystė, priimta demokratų kon-

gresų per paskutinius 20 metų

(kartais net Aukščiausiam Teis-

mum įstatymus paskelbiant ne-

konstituciniais) neoficialiai pri-

rišo unijas prie demokratų

partijos. Nuo Roosevelto laikų

per kiekvieną konvenciją, sau-

kama partijos prezidentiniam

kandidatui nominuoti, demok-

ratai klausdavosi AFL, -CIO,

kartais ir kitų unijų pritarimo.

1936 m. išleistas Wagnerio įsta-

tymas, vadinamas Amerikos

darbininkų "magna charta",

sustiprino unijų poziciją, su-

teikdamas joms įstatyminį pri-

pažinimą. Šito unijos demok-

ratams dar nepamiršo ir vargu

ar artimoj ateity pasirš.

Darbininkų judėjimas

— nepolitiskas

Priešingai Europos darbininkijai, didžiosios Amerikos

Po dalyvavimo Amerikos Legiono parade, gen. Eisenhoweris sugrįžo į savo rinkiminės kampanijos būstinę New York City, kur su respublikonų vadais kongrese aptarė rinkimų klausimus.

ventgi peštynių, juos įleisdavo tik pavienius.

Po dienos kitos gyvenimas pasidarė neapkeliamas. Nors

stalo atsirado mėsos ir sviesto, tačiau net pati dēdienė staiga pradėjo liestis ir ne-

sioti senas, priešvestuvines sukneles.

Jausdamas, kad ilgiau nebe-

tersiu šitokioje aplinkoje, vie-

nia kartą ją pasisaukiau į sa-

vo kambarį ir pasakiau:

— Rudenį, kai prasidės pa-

mokos gimnazijoje, aš ieškosiu

sau kambario kitur. Čia nebe-

įmanoma ir gyventi, nekalbant

apie pamokų ruošimą.

Dēdienė paglostė man petį ir

tarė savo storu, geru balsu:

— Nors tu manęs nebari.

Pakentėk, rudenį viską užda-

rysim. Gal šiek tiek surinksiu

žiemai.

Ji sumažino prekybą ir duo-

davo gerti tik ramiausiems

klijentams. Vienas jų buvo

mūrininkas Juškelė, kuris atėjo

pirmąją savaitę. Tai buvo ty-

lus, suvargęs žmogutis, ne-

gėrimo krūtinę skauda. Eisiu

pas jus — jūs teisingi žmonės.

— Kai atveža, aš visada pats

paragauju, — tarė dēdė.

— Tas mūs ūkininkas — pa-

žįstamas žmogus, — tarė dē-

dienė. — Žiemą jiems vilnas

verpiu.

Juškelė paprašydavo užkan-

džiui duonos, druskos ir gerda-

vo, pasirėmęs galvą ranka, žiū-

rėdamas į vieną tašką. Jis tu-

rėjo keturis dukras: sakyda-

vo, kad dvi iš jų yra džiovininkės.

Ilgėris jis pradėdavo tylu-

tėliai niūniuoti:

— Oi lia, oi lia, oi lia lia...

Tai buvo jo vienintelė daina,

be žodžių, tyli ir liūdoka. Pra-

džioje Juškelė atėdavo tik še-

stadieniais, paskum ėmė rodyti

kasdien. Jis beveik nekalbėda-

vo ir jo dainelė kartais būdavo

tokia baikšti ir tyli, kad tegal-

ėjai pastebėti jo lūpų krutėji-

ma.

Šitaip praėjo triukšmingas

mėnuo, pilnas nerimo ir bai-

mės. Buvo kalbama apie kratas

ir sunkias bausesmės degindam-

ams ir smuklininkams. Vin-

gėla taip pat darėsi vis įkyres-

nis: jis nepraėdavo pro mūsų

langus nesustojęs ir smalsiai

nepasizūrėjęs vidun, o vaka-

rais pasirodydavo ties varte-

lais ir stebėdavo įeinančius ir

išeinančius.

Vieną sekmadienio rytą ma-

ne tyliai pabudino susijaudinu-

si dēdienė.

— Greit kelkis: man paskai-

tysi vieną dalyką. Pati nežiū-

riu.

Buvo dar prieš aušrą.

— Tik niekam nesakyk, nė

dēdėi.

Ant lauko durų buvo prikli-

juotas popiergalis su vos beį-

skaitomu įrašu:

"Jeigu iki rytdienos neužda-

rysi karčiamos, tai namas pa-

virs į pelenus.

Gebietskomissar."

— Čia Vingėlos darbas, —

tariau.

— Žinoma. Tik nesakyk dē-

dei.

Ji nuskuto popierį ir, atsine-

susi šilto vandens, nuplovė du-

ris. Dēdė apie tai, gaila, nesu-

žinojo: gal tai būtų jam pri-

redėję ryžtingumo. Tačiau jis ir

taip užtektinai krintosi: liesi-

jo, nepasitęsęs geresnio maisto,

ir negalėdavo miegoti. Atrodė

tik šešėlis pirmąsio dēdės,

kuris 1937 m. Šaulių Sąjungos

gegužinėje laimėjo pirmąją vie-

tą sunkumų kilnojimą.

Prisilgęs visų šių pergyve-

nimų, ėmiau negaluoti ir pats,

dar nenujaušdamas, kad arti-

nasi įvykiai, kurie galų gale

sugrąžins namams ramybę ir

taiką.

Tuo metu naujasis mūsų gai-

srininkų brandmeisteris pano-

ro išpopuliarinti savo komandą

ir suruošė vakarą - koncertą.

Gaisrininkai visą savaitę vaik-

ščiojo po namus, pardavinėda-

mi bilietus. Programoje buvo

brandmeisterio paskaita "Gais-

ry priežastys", melodeklamaci-

ja ir gyvasis paveikslas "Gaisri-

ninko pasiaukojimas", su "ise-

nizuotu realiu gaisru", po to

pertrauka, o po jos — akroba-

tika. Kadangi ilgą laiką nebu-

vo jokių pramogų, tai šeštadie-

nio vakarą visas miestas sugi-

žėjo į gaisrininkų salę. Progra-

mos dalyviai buvo gerai pasi-

ruošę ir tik kai kurios nenu-

matytos aplinkybės šiek tiek

pakenkė vakaro pasisekimui.

Brandmeisterio paskaitos metu

salėn verdamas įsiveržė bat-

siuvio mokinyš Drąsutis ir pra-

dėjo vaikščioti tarp sėdincijų,

žiūrėdamas visiems į veidus ir

kartodamas virpančiu balsu:

— Aš čia šiandien iš vieno

padarysiu pikliavonę!

Brandmeisteris valandėlei

pertraukė paskaitą ir išsiuntė

gaisrinę mašiną atvežti Drąsu-

čio motinos; atvykusį ji pa-

traukė sūnų už ausies ir išsi-

vedė.

Baigiantis melodeklamacijai,

gaisrininkas peranksti uždegė

suodžius, reikalingus pavaiz-

duoti gaisrui. Scena paskendo

dūmuose, deklamatorė ir pa-

nistas pabėgo į publiką, o suo-

džius teko užlieti, nes žiūrovus

apėmė panika. Taip gyvasis

paveikslas apsiėjo be "realaus

gaisro", ir vis dėlto įspūdingai

parodė gaisrininko mirtį gelbs-

tiatį luosą senutę, kurią vaidi-

no gimnazijos inspektorius.

Pertrauka buvo labai ilga —

gaisrininkai nekantraudami

laukė akrobato iš Kauno, kuris

taip ir neatvažiuavo; vėliau su-

žinojome, kad jį praėjusią nak-

tį išvežė į Saksoniją. Nenorė-

damas apvilti publikos, brand-

meisteris ėmė teirautis, ar

neatsirastų akrobatas žiūrovų

tarpe. Jam nurodė mano dē-

dė, kuris mielai sutiko pasiro-

dyti scenoje. Jis jautėsi atėjęs

ir pilnas pasitikėjimo: visi dar

atminė jo atsižymėjimą šaulių

gegužinėje.

Dēdė ramiai išėjo į scenos vi-

durį ir tarė publikai:

— Numeris pirmas: užsidėti

koją už ausies!

Jis nusivilko švarką, atsigu-

lė ant kilimėlio ir užsikėlė ko-

ją sau ant sprando. Publika ė-

mė ploti, lūpti ant kėdžių ir

šaukti: "Bravo!" Staiga dēdė

pradėjo muistytis, raicitotis po

sceną ir kažką šaukti: jo zo-

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuviai misionierius tarp indėnų

Kun. R. KLUMBIS

Indėnų rūpesčiai ir vargai

2.

Indėnų žemė slepia didelius turtus. Dabar ji pilnai neisnauojama, bet ateityje ji kam nors sukraus didelius lobius. Valdžia, perėmus ją administruoti ir turėdama sau pelno, nesiskubina jos sutvarkyti. Indėnams ji išmoka tik 50 dol. per mėnesį.

Tuo palaužiama indėnų iniciatyva. Jie padaromi lyg nesubrendusiais vaikais, nejauciančiais jokios atsakomybės. Ilgus metus jie kovojo už savo teisių sulavinimą su baltaisiais ir kad jų kolektyvinė žemė būtų išdalinta, nes tai neišvengiamai veikia jų būdą.

Jie liovėsi šėje bažnyčioje, atsisakė jos patarnavimų, netgi visai atsimetė. Iš kapų prisikėlęs senelis Hahn nustebė, kaip niekais nuėjo jo darbas.

Reikia tik vienu džiaugtis: jie, ir atsimetę nuo katalikybės, pasiliko kurti įvairių sektų pamokslininkams. Indėnų jie nesuviliojo, išskyrus vos dvi šeimas. Likę nekrikštyti, tačiau save laikydavo katalikais, pagerbdami savo tėvų atminimą. Išdidžiai jie rodydavo jį tą apšepusią ir baigiančią grūti koplytėlę ir sakydavo: "Tai mūsų — indėnų katalikų — bažnyčia".

Graudu buvo matyti jų nesamoningą prisirišimą prie protėvių tikėjimo.

Keliaudamas nurodytomis gatvėmis, už mylios, į kairę nuo Indian Ave., miesto centre praėjau pašto įstaiga. Paskui už dviejų blokų prasidėjo negrįstas smėlio kelias. Iš abiejų pusių į žemę smigo sūkiužiusios lūšnos. Ten suradau savo pasikrymo vietelę — bažnytelę.

Tai — Arenas gatvė; — gerai ją išreiškia jos pavadinimas — smėlio gatvė.

Prieš mano akis atsivėrė begalo liūdnas vaizdas. Keli stuobriai aplink sugriuvusią, be užraktų, išdaugytais langais, išverstomis durimis bažnyčia. Iš buvo daugiau panaši į didelio šuns būdą, per kurį kaukia vėjai. Palinkę stuobriai, apsamoję, pilni skruzdėlių.

Aplinka blogesnė už Kauno "Brazilką" ar Šiaulių "Šimšę".

Dangus buvo melsvas, oras vaikus ir maloniai šiltas. Kelio galvutėrūčiai lėkė juodukai, tartum pasididžiūdami, štai, va, ir aš turiu automobilį. Jie sukėlė didelius dulkių debes, tokius nemalonus ir

Indėnų misionierius Kun. R. Klumbis

slegiančius.

Tamarisų šakos — nulinkusios. Jų spygliai, (nors neduria), taip pridukėję, kad norėjęs juos praminti tinginiai ir miegaliai. Tamarisus reikėtų vadinti siūločiais, nes jų spygliai lyg siūlas ilgė...

Buvo ruduo, bet — kaip ji atspėti, nebent iš kalendoriaus. Sielon skverbėsi melancholija ir kankinanti mintis, ką gi galėsiu čia padaryti?

Aikštelė prie bažnyčios buvo skirta sumesti šiukšlėms. Tai ne kas kita, kaip miesto šiukšlynas. Pilnas supuvusių "džonkų", išdraskytų matracų, įvairių automobilių dalių, alaus ir konservų dėžučių. Tai baisus sąslavydas!

Ir bažnytelė ir "zakristija" buvo saugi užuovėja nuo policijos akių. Visokie valkatos čia ramiai dauždavo pusbutelius

ir skaldavo gomurį kažkuo "stipresniu", kol "pavargę" čia pat išsitiesdavo poilsio...

Isniekinat dievnamis

O vis dėl to tai buvo bažnyčia, Dievo namai... Reikia jai vėl gražinti prideramą garbę. Man duoti tos bažnytelės raktai... valdyk... tvarkyk...

Pirmiausia įsitaisiau užraktus. Paskui išvaliau visas šiukšles, dulkes, voratinklius, pelėsius. Iš kaimynų susikolė naujau reikalingiausių mantų: baldus ir liturgijai būtiniausių drabužių. Ir pirmą sekmadienį patraukiau surūdijusio varpo virvę... Išgirsite Viešpaties balsą. Ateikite melstis ir garbinti užmirštąjį ir isniekinąjį Dievą...

Su šunimis bažnyčioje

Atskubėjo vos trys moterėlės, savo ištikimų sargų — šunelių, kačių lydimos. Smalsumo pagauti įsmuko keli vaikai. Nesuprato jie pamaldų rimties. — Kepures užsmaukšlė kelė triukšmą ir kiti kiti vaikėsi po bažnyčią.

Savo gyvenime tokių scenų bažnyčioje nemačiau. Buvo tik vienas prisimintinas įvykis Fuldėje, Vokietijoje, kur pamaldas teko laikyti po atviru dangum, pastatius palapinę altoriui. Tai viskas buvo kareivinių aikštėse, tad ruskeliai kišo nosį po uždangą ir žvalgėsi. Jie drąsiai savo smalsumu pakilėjimo rimti. Tačiau jų lengvapėdiškumą ar žulumą atsivėrė italų bei lietuvių pamaldų minia, susikaupusi ir nusilenkusi prieš Galybių Viešpatį...

Čia visiškai nesupratau, ką daryti. Jų sudrausti negalėjau, nes laikiau pamaldas. Po jų perėjau savo "parapijiečių" vilis namus, surašiau juos ir paraginiau lankytis į pamaldas.

Pradėjau pastoracinį darbą krikščionių teko net suaugusius "nekrikščius", tvarkiau konkubinatan susidėjusius ir laiminau jų moterystę. Pradėjau dėti styti pagrindines tikėjimo tiesas ir mokyti mandagumo taisyklių. (bus daugiau)

viską. Mačiau, kaip ji stipriai sugnaudė savo skėčio rankeną. Tačiau lūpos staiga krustelėjo, svirpėjo, ir ašaro srovė pasipylė iš akių. Tada paėmiau ją už rankos ir išvedžiau iš minios, žinodamas, kad buto ieškoti neberekės!

Grįžusi namo, dėdienė įėjo pas dėdę ir su juo kalbėjosi valandų valandas, kartais verkdamas, kartais juokdamosi. Kai po pietų atėjo ūkininkas su buteliais pintinėje, dėdienė jam tarė:

— Nereikia, nelaikysime daugiau.

Ūkininkas nustebo, pasiūlė žemesnę kainą ir išėjo marmėdamas, kad jokių būdu negali pigiau.

Vakare, kai jau gerai sutemo ir mes rengėmės gulti, dėdienė įėjo pas mane į kambarį su ryšulėliu rankose.

— Dar miego nenori? Klausyk, ar negalėtum vienur nubėgti? Netoli, mūsų gatvėje.

Ji pasilenkė prie mano ausies ir sušnibždėjo:

— Nuneš ir paduok Juškelenei. Žiūrėk, kad niekas tavęs nematytų. Nesakyk, kas siunčia. Jei neimtu — palik ant slenkščio.

Dėdienė buvo labai sumišusi. Pabučiavau jai ranką ir išėjau. Nėra blogo, kuris neišeitų į gerą, pagalvoju; Juškeleinės gyvenimas dabar pasidarys šiek tiek šviesesnis — jei dėdienė kartą pasiryžs, tai ir įvykdyt!

BALTIMORĖS ŽINIOS

Mokslo metų pradžia

Sv. Alfonso parapijinė mokykla naujuosius mokslo metus pradeda ateinantį trečiądienį, rugsėjo 3 d. Tą pačią dieną pradeda darbą ir vaikų darželio mokiniai; susirenka prie mokyklos apie 8 val. Darbas pradamas pamaldomis 8:30 val.

Visi parapijiečiai, kurie turi mokyklos ir vaikų darželio amžiaus vaikų, ypač kurės šios mokyklos ar vaikų darželio dar nelankė, prašomi savo vaikus prirašdynti bent iki mokslo metų pradedant, kad mokyklos vedėjui būtų žinomas mokinių skaičius ir galimas susitvarkymas iš anksto.

Buvusi ilgametė sv. Alfonso parapijinės mokyklos vedėja sesuo Anunciata ir mūsų parapiją vėl sugrįžo ir vėl eis parapijos švietimo įstaigų vedėjos pareigas. Tėvai, seseriai Anun-

ciatai grįžus, patenkinti, nes prie jos vedamos tvarkos yra pripratę.

Šeštadieniš mokykla irgi veiks

Šeštadieniš mokykla lietuvių vaikams šimet taip pat veiks. Darbas vyks sv. Alfonso parapijinės mokyklos patalpose kaip iki šiol. Bus priimami vaikai lanką ne tik parapijinę ar miesto pradžios mokyklas, bet ir jas jau baigę, nes lietuvių vaikams yra būtinas liuanistinių dalykų pamokymas ar jų papildymas. Darbo pradžios diena bus paskelbta.

Mirė

Juozas Zalgiris rugpjūčio 12 d. Palaidotas rugpjūčio 16 d. Meadow Ridge kapinėse iš sv. Alfonso parapijos bažnyčios, kur buvo atlaikytos pamaldos už jo vėlę.

PAS NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESERIS

Saulėtą rugpjūčio popietę sukame į medžiais apaugusią, erdvią sodybą. Kieme, prie pat pento, baltuoja saulės spinduliuose kryžius ir didingos šventųjų Moterų statulos po kryžiumi. Tai jų užrašas, kad čia yra Brocktono Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolynas.

Iš vienuolyno namų greit pasirodo naujoji vienuolyno viršininkė, Motina Anunciata. Ji pačiam amžiaus stiprumu, pilna energijos ir nušvitusi veidu, kaip visada, kalbina mus grynai lietuvių kalba. Ją sveikiname ir linkime sėkmės naujose pareigose. Kukliai ir su rūpesčiu ji kalba apie atsakomingas ir sunkias jai uždėtas pareigas. Bet ji deda daug vilčių į savo uolias padėjėjas: Motina Imelda išrinkta viršininkės pavaduotoja, o Motinos: Ligortija ir Agnietė — patarėjos. Šiuo metu kongregacija turinti 100 seserų. Didelė jų dalis yra mokytojos arba besirušiančios mokyklos darbu.

— Kokia kalba kalbate vienuolynė? — klausiamo viršininkė. — Žinoma, kad lietuvių, nes lietuviškas esame, — ji atsako. — Gal turite ir kitų tautybių seselių savo kongregacijoje?

— Ne! Turėjome prašymų, bet priimame tik lietuvaites. Turime kelias seses, kurios prieš įstodamos į vienuolyną, su savo tėvais kalbėjo lenkų ar kita svetima kalba, bet čia ir jos išmoko gerai lietuviškai.

— O kada ir kur Gerb. Viršininkė išmokote taip gerai lietuviškai? Juk niekad nesate buvusi Lietuvoje?

— Daugiausia išmokau iš tėvų ir mokykloje bemokydamas vaikus. Jos tėveliai: Simonas ir Agota Mažeikai dar dabar gyvi. Ji turinti du brolius, vienas iš jų kunigas. Jos sesutė esanti Philadelphiajos Liet. Vyčių sekretorė, kur jie visi ir gyvena.

Prie kapeliono palangės...

Norėjom pakalbinti ir Seselių kapelioną kun. Joną Švagždį, bet jis buvo išvykęs tą popietę. Nors jo neradom, bet radom gražų atsiliepimą apie jį. Nors jis gyvena nuosaliai, bet jis yra neeilinis senosios mūsų ateivijos kunigas. Kiek tik beprašytum apie šią kuklą, plačios erudicijos asmenybę, tai tik nebūtų per daug. Tik paminint kai kuriuos jo asmenybės bruožus, pažymėtina, kad jis dar jaunas ne tiek gal metais kiek savo jauna dvasia ir gyva orientacija visais klausimais. Jis seka visą mūsų spaudą ir domisi tiek tautiniais tiek religiniais senosios ir naujosios ateivijos klausimais. Jis giliai atjaucia dabartinę Lietuvos tragediją ir trokšta Tėvynei laisvės. Jis domisi visais mūsų kultūriniais parengimais ir net turi jų nemažai užrašęs savo

fonografu. Savo darbo ir veiklos praktika, savo gilomis ir charakteringomis mintimis, jis visada įdomus ir naudingas ne vien seselėms, bet ir kiekvienam rimto patarimo ieškančiam tautiečiui. Kas ji tikrai pažįsta, tas tikrai ji ir vertina.

Prie artimo meilės paminklo

Artėjame prie geradarių aukomis ir seselių rūpesčių paslėptos šioje sodyboje senelių prieglaudos. Tai du, vienas šalia kito pastatyti nedideli namai tiems, kurie jau reikalingi kitų pagalbos. Tai tikros artimo meilės paminklas, nes ir jame gyvenantieji reikalauja daug meilės ir aukos, kai kitur jie to nebesurado.

Viename iš tų namų gyvena 16 moterų, kitame 14 vyrų.

— Ar turite ir kitų tautybių asmenų savo prieglaudoje?

— Ne! Priimame tik lietuvių, nors prašėsi ir kitų tautybių — atsakė Sesuo Vyresnioji. Turime dvi moteriškes ir iš naujai atvykusiųjų iš tremties. Jos čia mums labai mieles, nes moka daug rankdarbių, daug pasakoja iš laisvos ir okupacijos laikų Lietuvos gyvenimo, apie praėjusį karą ir išgyvenimus Vokietijoje — baigia Seselė.

Artėjant prie prieglaudos namų, vis labiau jaučias Lietuvos kaimo idilią. Prie namo pastebime vaikštinėjančius senukus. Kai kurios moteriškes įkniubusios į rankdarbius, kitos perstatinėja languose gėles, užsugodamos jas nuo saulės kaitros, kitos pro atdarus langus kalbina ir vardais šaukia iš ganyklos artėjančias karves.

O šios, ištiesusios kaklus ir draugiškai išplėstom akimis, žiūri į jas kalbinančias ir tyliai mykia. Netoli ir bičių aviliai. Pro ausis prazvimbia darbininkės bitelės. Prie namo galo susėdusios kelios moteriškes balsiai skaito Marijos apreiškimus Liurde. Šalia moteriškių, alkūnė į suolą atsiremęs, kepurę perkreipęs, klausosi ir senyvas vyras. Su šia ir kitais pakalbame apie jiems rūpimas vietas Lietuvoje. Dauguma iš jų ilgisi savo krašto ir apgailestauja, kad jis dabar vėl skaudžiai pavergtas.

Apžiūrime šiuos du pastatus ir iš vidaus. Visur švaru. Grindys blizga. Lovos gražiai paklotos, staliukai apdengti, ant sienų paveikslai ir kryžiai. Oras grynas. Vieni išsisi, nes jokios pareigos dirbti neturi. Bet stipresni mėgsta šį tą dirbinėti. Moterys pasirodo gražius savo rankdarbius. Labiausiai patiko mums įvairūs mezginiai ir kilimėliai, susiūti iš spalvotos medžiagos gabalėlių. Tai bus dovanos pikniko svečiams, rugsėjo mėn. pirmą dieną.

Užsukame ir į jų poilsio erdvius kambarius. Baldai, nors ne liuksusiniai, bet gražūs ir patalūs.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Valoma komunistų partija

Lietuvos komunistų partijos valymai eina ir toliau. Atleista visa eilė komunistų pareigūnų ir kolchozų pirmininkų. Tačiau "Pravda" vis tiek puola Lietuvos komunistų vadovybę už "apsileidimą".

Kiek uždirba žvejai

Vienoje žvejų artelėje paprastai esti apie 30 laivų. Atlyginimas prastas. Nuo spalio 1 d. iki balandžio 15 d. mokama 80 kap. už vieną kg žuvies, nuo balandžio 16 iki rugsėjo 30 d. — 60 ir 51 kap. už surišutas žuvis. Iš gautojo pelno 45 procentai eina artelėi.

Užakėja pajūryje

Dabar bolševikai pajūryje valais akėčiomis apakėja laukus, kad būtų matyti, ar

kas ėjo ir kur. Visur taip pat sustiprinta pakrančių sargyba.

Viskas prieš Ameriką

Lietuvoje, kaip ir visoje Sov. Sąjungoje, vis plečiama propaganda prieš Ameriką ir kitus "Vakarių imperialistus". Pasakaitas skaityti privertė ir universiteto profesoriai. Per spaudą, radiją ir per kiną, per mokyklas ir komunistines organizacijas, fabrikuose ir kolchozuose visur kalta kalama, kad Amerika yra "imperialistai", kad ji Korejoje vartoja bakteriologinius ginklus.

Supažindina su "Maršalo planu"

Varydami propagandą prieš Ameriką, bolševikai verčia į lietuvių kalbą M. V. Lavričenko "Maršalo planas" ir "Vakarių Europos žemės ūkio nuskurdimas", kur pasakoja, kaip Amerika stengiasi kitus užvaldyti ir nuskriausti.

Propaganda ir vaikams

"Žvaigždutė" vaikų laikraštėlis, taip pat pajungta propaganda prieš amerikiečius. Buvo paskelbtas vaikams konkursas, kurio temos turi pavaizduoti Amerikos "imperializmą", buvo ir 3 premijos paskirtos nuo 2,500 rublių iki 6,000.

Lietuviai pasaulyje

ARGENTINA

Atidaryti lietuvių namai

Iškilmingai atidaryti Lietuvių Susivienijimui Argentinoje priklausą Dr. V. Kudirkos vardo namai. Juose šiuo metu yra didžiausia patiems lietuviams P. Amerikoje priklausanti salė. Atidarymo iškilmėse dalyvavo 2,000 lietuvių. Ta proga lietuvių vardą atžymėjo "Noticias" dienraštis ir El Mundo radijas.

Lietuviai atsakingose pareigose

Lietuvių veikėjas Z. Juknevičius paskirtas Darbo ir Socialinio Aprūpinimo Ministerijos socialinės globos skyriaus inspektorium. Tai atsakingos pareigos.

"Laikas" organizuoja spaustuvę

"Laikas" nutarė įsirengti savo spaustuvę, kuriai tikisi surinkti 500,000 pežų. "Laiką" leidžia tėvai marijonai, kurie Avellanadoje aptarnauja lietuvių katalikų dvasinius reikalus. Ten jau yra bažnyčia, mokykla ir salė.

AUSTRALIJA

Pagalba tremtiniais

Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, norėdama padėti Vokietijoje esantiems mūsų tautiečiams, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais vykdė visoje Australijoje draubūžiai, avalynės ir pinigų rinklavą.

"Mūsų pastogė"

Nuo liepos 22 d. "Mūsų pastogė" toliau leisti perėmė Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba.

BEIGIJA

Vis daugiau emigruoja

Nuolat vyksta emigracija iš Belgijos į Kanadą. Šiomet Kanados vyriausybė yra numaciusi 20,000 vizų, kurias iki metų galo išduos Kanados emigracinės įstaigos. Lietuviai tikisi, kad galės jomis pasinaudoti ir išvažiuoti į Kanadą, nes Belgijoje dėl sunkaus darbo pragyvenimas yra beveik neįmanomas.

Balgė mokslus

Liuveno universitetą baigė Pov. Povilaitis. Jis studijavo komercinę inžineriją ir finansų bei bankų mokslus. Studijas baigė labai gerai. Belgijoje studijuoja dar keli lietuviai, kuriems padeda čia kelios lietuviškos seserys.

K. F. K.

PAMOKA DĖDIENEI

(atkelta iš 3 psl.)

dzius supratome tik aprimus ovacijoms: — Gelbėkit! Negaliu nusiimti kojos!

Brandmeisteris išbėgo scenon ir sušuko:

— Komanda, pagalbon!

Sušokę gaisrininkai dėdę be-regint išlaisvino, gerokai ji suspardydami; jie taip įsismagino, kad jam net padarė dirbtinį kvėpavimą ir su sirenomis išvežė į namus.

Nors dėdė anapilol nebuvo sužeistas, tačiau nepasisekimas jį labai paveikė, ir jis sirgo ištisą savaitę, atsisakydamas išeiti iš savo kambario ir nepriimdamas jokių lankytojų. Jo pirmieji žodžiai dėdienei buvo šie:

— Daugiau čia restaurano nebus, supranti?

Iš tono buvo galima spręsti, kad šį kartą jo įprasas klusnumas yra dingęs. Pažeista ambicija dabar privertė dėdę nors kartą parodyti tvirtą charakterį ir šitaip vėl atgauti pasitikėjimą savimi.

Buvau, žinoma, prisilėgtas dėdės neskėmės, tačiau kartu ir džiaugausi — laikas galų gale namuose padaryti tvarką. Dėdiene nepriestaravo, tačiau ir toliau girdė Juškele, kuris buvo toks tylus, jog dėdė nieko nenujausdavo, lindėdamas savo kambarį. Kaip tada apsigyvilau dėdiene, kurios sprendimu visomet taip pasitikėdavau!

Nutariau sekmadienį eiti į Vilniaus gatvę pas klasės draugą tėvus pažiūrėti, ar negalėčiau pas juos apsigyventi. Išėjau prieš pietus, dėdienei tebesant pamaldose. Buvo vėsu, truputį lynojo, ir alėjose kvepėjo beržai. Einant pro katedrą, iš jos pasipylė minia: suma pasibaigė. Saligatviai užsikimšo, net buvo sunku praeiti. Netikėtai akis į akį susidūriau su dėdiene taip, kad nebespėjau pereiti kiton gatvės pusės, ir ji sustojusi mane paklausė:

— Kur dabar išeini prieš pietus?

Nespėjau atsakyti, kai prie dėdienės iš užpakalio prasigrūdavo varginga, sudžiūvusi moteris ir ėmė ją tvoti skėčiu. Dėdiene krūptelėjo ir atsisuko, žmonės sustojo aplink mus, stebėdami ir juokdamiesi. Užpuolė buvo ne kas kitas, kaip mūrininko Juškeles žmona.

— Kas tau darosi? — sušuko išsigandusi dėdiene.

Moteris pradėjo šaukti, pirštu rodydama dėdienei:

— Tai čia ta karčiamininkė iš Lentpiuvės gatvės! Žiūrėkit, tai šita storulė mūs šeimą bado dvasina: mano vyas pas ją prageria viską. Duonos ne trupinio, vaikai serga džiova. — tai ji viską paglemžia.

Aplinkui pasigirdo marmėjimas. Dėdiene stovėjo sustingusi, išbalusi, be jokios išraiškos veide. Laikiau, ką ji darys — šis momentas turėjo išspręsti

NUO BERLYNO LIGI PARYŽIAUS

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVIŲ PATARIAMOSIOS GRUPĖS PRIE LAISVOSIOS EUROPOS KOMITETO NARIU DR. A. TRIMAKU

Jūsų korespondentas kreipėsi į šiomis dienomis iš Europos grįžusį Lietuvos Patiriamosios Grupės prie Laisvosios Europos Komiteto narį Dr. A. Trimaką, kuris maloniai sutiko pasidalinti su „Darbininko“ skaitytojais savo kelionės įspūdžiais.

LAISVŲJŲ TEISININKŲ KONGRESAS BERLYNE

— Mano kelionė į Europą tikslas, — pradėjo pasikalbėjimą Dr. A. Trimakas, — buvo Berlyne susitikimas su Lietuvos Patiriamosios Grupės prie Laisvosios Europos Komiteto nariu Dr. A. Trimaku, kuris maloniai sutiko pasidalinti su „Darbininko“ skaitytojais savo kelionės įspūdžiais.

Jis kongresą susirinko apie 200 atstovų iš 44 įvairiausių pasaulio kraštų. Visi jie buvo ne kokių nors institucijų deleguoti, bet kongreso rengėjų asmeniškai pakviesti. Rengėjų tikslas, atrodo, buvo ne sutelkti kokių nors sambūrių ar įstaigų oficialius atstovus, bet tuos asmenis, kurie, rengėjų nuomone, galėtų būti vienu ar kitu atžvilgiu naudingi, vykdamas kongreso darbus.

Lietuvių į kongresą buvo pakviesti trys — Dr. J. Sakalauskas, doc. A. Brakas ir aš. Tačiau, Brakui negalėjus atvykti, tedalyvavome dviese. Latvių ir estų dalyvavo po tris. Lietuvių dalyvavimą kongrese atžymė-

jo keliose Berlyno vietose išskirtinai Lietuvos vėliavos.

Kongreso esminis darbas vyko komisijose, kurių buvo keturios: civilinės ir ūkio, viešosios, darbo ir baudžiamosios teisės.

Man pačiam teko civilinės ir ūkio teisės komisijoj padaryti pagrindinį pranešimą apie Sovietų vykdomą žmogaus teisių laužymą, ekonominę įstatym-davystę okupuotoj Lietuvoj. Išdėstyti faktai sukėlė dalyvių gyvo susidomėjimo ir plačiai buvo komentuoti spaudoje. Toje pat komisijoje teko būti ir rezoliucijų komisijos pirmininkui, kas palengvino pranešimo po-mums reikšmingų rezoliucijų. Pirmąją buvo pasmerktas Sovietų vykdomas genocidas, o antra kraštai, kurie Genocido Konvencijos dar neratifikavo, raginami neatidėliojant ją rati-fikuoti. Buvo ir eilė kitų rezoliucijų, kurių ypač dvi turės ne-mažos reikšmės ateitį. Viena jų įsteigtas nuolatinis komitetas kovai su Sovietų vykdoma ne-teise, įspėti dar laisvus kraštus, kas juos ištikti, pakliuvus jėms į Sovietų rankas, ir kreip-tis į tarptautines įstaigas, orga-nizuojant žygį prieš sovietinį teisės paneigimą. Šio komiteto būstinė numatyta Haaga. Ji sudaro laisvųjų kraštų teisinin-kai. Kita šių rezoliucijų paves-ta Čekoslovakijos egzilinio par-lamento pirmininkui ambasa-doriui Osusky ir Vokiečių Lai-svųjų Teisininkų pirm. Friede-nau dar šiais metais susausti

panašų kongresą egzilių teisi-ninkų. Jo tikslas būtų suorga-nizuoti egzilių teisininkų biurą, kuris sektų visus Sovietų teisės laužymus jų naujai išleidžia-muose potvarkiuose, juos regis-truotų ir, surinkęs medžiagą, reaguotų panašiai kaip Haagos komitetas. Papildomas šio ko-miteto uždavinys būtų susaukti egzilių teisininkų kongresą ateinančiais metais.

Dr. J. Sakalauskas dalyvavo darbo teisės komisijos darbu-se. Kitose komisijose, kur lie-tuvių atstovų nebuvo, labai mieliai lietuviams atėjo į talką ir jiems rūpinus klausimus iš-kėlė kiti Pabaltijo atstovai. Šiuo atžvilgiu ypatingai gražų pastangų parodė latvių atsto-vas p. Mindaugas Čakste.

Lietuvių šiame kongrese dalyvavimo rezultatai vertintini labai teigiamai. Viena, tai da-vė progos lietuviams įsijungti į bendrą kovą su Sovietų ne-teisės sistema, nuo kurios tiek daug kenčia visos jų pavergtos tautos. Antra, kongreso metu susidarė nemaža galimybių tiek kongrese, tiek už jo ribų, iškelti Lietuvos klausimą ir pa-skleisti informaciją apie padėtį okupuotoje mūsų tėvynėje bei lietuvių kovą už savo krašto laisvę. Per radiją kalbėti susi-darė progos beveik kiekvieną dieną. Taip pat daug kartų teko duoti pasikalbėjimus ir gyvai Lietuvos klausimui besi-domintiems spaudos atstovams, kurie gautas informacijas pla-čiai paskleidė ir komentavo sa-vo atstovaujamoje laikra-ščiuose. Gausių priėmimų metu buvo progos užmegstijvairių pažinčių ir rasti Lietuvai naujų draugų.

Ta pačia proga pastebėtina, jog kongresas rengėjų buvo suorganizuotas labai rūpestin-gai, gerai jam iš anksto pasi-ruošta, todėl ir rezultatai buvo puikūs.

Vilke

— Po kongreso iš Berlyno nuvykau į Tuebingeną, norėda-mas apsilankyti mūsų krašto laisvinimo darbui vadovaujan-čiam Vyriausiam Lietuvos Iš-laisvinimo Komitete. Tas mano lankymasis buvo grynai asme-niškas, kaip ir laisvųjų teisinin-

ceprezidentinio demokratų kan-didatų parinkimą buvo nežymi. Unijų įtaka faktiškai baigėsi Barkley atmetimu. To įtakos neįdomumo priežastis buvo uni-jų nuomonių susiskaldymas ir per vėlus pasisakymas. Papras-tai unijų pritarimas nulemda-vo bent viceprezidentinio kan-didato parinkimą. Ir Trumanas buvo 1944 m. parinktas kan-di-datu į viceprezidentus, tik po to, kai unijos atmetė kitus kan-didatus.

Ašku betgi, kad ir CIO ir AFL oficialiai remia Stevensoną ir Sparkmaną.

Unijos taip pat yra patenkin-tos ir demokratų partijos plat-forma, nežinint faktą, kad ci-vilinių teisių definavimas nėra toks, kokio unijos visada yra norėję. Nepaisant fakto taip pat, kad respublikonų partijos programa mažai kuo skiriasi nuo demokratinės, atsakingi unijų pareigūnai jau yra pa-reiškę, kad respublikonų plat-forma yra bloga ir kad Eisen-howeris nėra kandidatas, kuris susilauks jų pritarimo. Betgi Eisenhowerio populiarumas ga-li šiais metais daug darbininki-jos balsų nunešti respubliko-nams. Unijų ir jų vadų tikroji politinė galybė, kurią pade-monstruoti nepasisekė demok-ratų konvencijoje, pasirodys šių metų lapkričio 4 dieną, kai rin-kėjai nuneš savo balsus už se-kantį Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentą.

Priėmimo pas Berlyno burnistą prof. Reuther metu kalbasi pabaltiečių grupė (iš dairės į dešinę): Dr. A. Trimakas ir latvių atstovai —Čakste, Breklis ir Grantskalas.

kų kongrese. Ten lankydamas, niekam neatstovavau, jo-kių organizacijų ar institucijų neangazavau ir jokių pareiški-mų niekieno vardu nedariau. Man buvo įdomu patirti Vilke esančias nuotakas bei darbo sąlygas dabar ir ateitį.

Tuebingenai atvykimo dieną tuoju būvau pakviestas į Vil-ko posėdį, prieš tai neturėjęs jokios progos su kuo nors susi-tikti ir išsikalbėti ar tartis. Šia-me posėdyje padariau praneši-mą apie reikalą vieningai dirbti Lietuvos laisvinimo darbą, paliekant šalia asmeninius, grupinius ir kitus su laisvinimo darbu nieko bendro neturinčius reikalus. Per diskusijas ir pa-klausimus teko plačiau nušviesti Lietuvos Patiriamosios Gru-pės darbus, iškelti įvairius tarp-tautinės politikos klausimus, painformuoti apie Berlyno kon-gresą ir padiskutuoti informa-cinio darbo derinimo bei kitais su Lietuvos laisvinimo veiksmų darbu susijusiais klausimais.

Iš diskusijų ir paklausimų išryškėjo Vilko narių dauguo-mus nusistatymas pasukti Vil-ko veiklą pozityvia kryptimi, sudaryti Vykdomąją Tarybą ir imtis konkrečių darbų, bet ne tuščių ginčų.

Po ilgokai užtrukusio posė-džio aplankiau sirgulinuojantį Vilko pirmininką prel. M. Krupavičių. Iš jo patyriau tokio pat aiškaus noro ir nusistatymo pastumėti Vilko darbus pozity-via kryptimi, sudaryti Vykdo-mąją Tarybą ir eiti prie aktu-alių uždavinių vykdymo. Nors ligos ir išvargintas, priežais rodė ne tik sveikų minčių, ryž-tingo nusistatymo, bet ir tvir-tos valios Vilko veiklą sustip-rinti ir išplėsti, kad ji duotų tikrai vaisingų rezultatų.

Po šio posėdžio ir pasimaty-mo, būvau pakviestas į jauką vakarienę, kurioj turėjau pro-gos su visais Vilko nariais išsi-kalbėti mums rūpimais klau-simais.

Kitą dieną Vilke buvo suda-roma nauja jau žinomo sastato Vykdomoji Taryba. Tačiau aš jokių pasiūlymų kandidatų at-žvilgiu nedariau ne tik todėl, kad, kaip minėjau, mano čia lankymasis buvo grynai asme-ninis, niekam neatstovavau, bet kad neturėjau nei progos, nes tuo laiku Pfullingene nebu-vau. Teko tik vėliau su naujai sudarytos Vyk. Tarybos nari-ais susitikti ir išsikalbėti, ko jie mano siekti. Visi jie, ku-riai grupei beprisklausytų, pa-reiškė tvirtą pasiryžimą nedel-siant imtis konkrečių darbų, užmirštant praefies grupinius nesusipratimus, kad parodytu, ko lietuvių visuomenė gali iš jų tikėtis.

Kitai pat padėtį žiūrėjo dvi iš Vilko pasitraukusios grupės. Jų pasitraukimu nė vienas Vilko ar Vyk. Tarybos narių nesi-džiaugė. Tačiau paties reikalo ir nedramatizavo. Kiekviena grupė laisva daryti tokias sprendimus, kokius ji randa tinkamus daryti. Tačiau apskri-tai kitų grupių tasai dviejų grupių iš Vilko išstojimas ne-buvo teigiamai vertinamas, bet kaip galys pakenkti lietuvių vieningumui kovojant už Lie-tuvos išlaisvinimą.

Strasburge

— Atsisveikins su tautie-čiais Vilke, pasukau į Stras-burgą, kur norėjau aplankyti Laisvosios Europos universite-tą ir susitikti su Europos Ta-rybos žmonėmis.

Universitete radau dekaną pavaduotoją p. Galli. Pats de-kanas tuo metu buvo atostogo-se. Ponas Galli aprodė visas universiteto patalpas, studentų kambarius, sales, auditorijas ir biblioteką. O paskui buvo pro-gos su juo pasikalbėti mūsų studentų stipendijų ir kitais rei-kalais. Pernai čia lietuvių stu-dentų buvo penki. Vienas iš jų baigė ir išvyko. Tačiau, priė-mus stud. Macevičiūtę (iš Ro-mos), ateinančiais metams pasilieka vėl penki. Be to, kiti penki lietuvių studentai yra gavę stipendijas kitur studijuoti. Apie lietuvių studentus uni-versitete nuomonė labai gera. Vienas net gavo už socialumo dvasią 75,000 frankų premiją.

Vasarai buvo pakviesti at-vykti visi tie studentai, kurie siūpoka moką prancūzų kal-bą ir kurie domisi tautinės kul-tūros klausimais. Tautinių se-minarų vedėji paskaitys po keleto pasakytų tautinės kultū-ros klausimais savo kalbomis. Lietuvių tautinio seminaro ve-dėjų paskaitas Dr. J. Grinitis ir pakviestas atvykti ir pradėti darbą.

Po pasikalbėjimo universite-te pasinačiau su p. Hunt, britų egzilių organizacijų pasaulyje skyrtaus vedėjo pavaduoto-ju. Su juo buvo progos pasi-kalbėti apie Patiriamosios Grupės darbus ir Laisvosios Europos Komiteto apvienytos Vidurio ir Rytų Europos pla-nus politinę, ūkinę ir sociali-nę srity.

Pasinaudodamas proga, iške-liam ir tremtinių organizaci-joms, ypač Prancūzijoje ir Vo-kietijoje, pagalbos reikala. Po-naš Hunt į šį dalyką žiūri ga-na palankiai. Rugsėjo mėn. Euro-pos Tarybos užsienio reikalų ministrai, susirinkę posėdžiu, svarstys ir šių pašalpų klau-simą.

Po pasikalbėjimo, kurio metu iškeltus faktus p. Hunt rū-pestingai susižymėjo, būvau pakviestas į namuose pietų, kur teko susitikti ir pasikalbė-ti su visa eile kitų Tarybos veikėjų.

Strasburge būdamas, aplan-kiau ir kun. J. Krivicką, kuris čia nenulstamai siejoja lie-tuvių reikalais. Jis yra ir lie-tuvių krikščionių demokratų atstovas prie Krikščionių De-mokratų Internacionalo. Šiuo metu vienas jo didžiausių rū-pesčių yra jo pradėto leisti krikščionių demokratų jaunimui laikraščio reikalai.

Paryžiuje

— Pakelėjį į namus, užsukau į Paryžių, kur atsilankiau Lai-svosios Europos stipendijų sky-riaus taryboje pasikalbėti sti-pendijų lietuviams studentams klausimu.

Turėjau progos susitikti ir su mūsų atstovu Paryžiuje Dr. S. Bačkui bei prof. J. Baltru-saičiui. Buvo labai malonu pa-tirti apie jų atliekamus dar-bus, nuolatinį siejimąsi Lietu-vos ir lietuvių reikalais bei jų

MOKSLO NAUJIENOS

DUJOS IS TEXAS

Beveik kiekvienuose New Yorko namuose yra dujinė vir-tuvė. Anksčiau šias dujas ga-mino atskiros bendrovės čia pat mieste. Jos sunaudodavo didelius kiekius anglies, kurią reikėjo iš kitur atvežti. Kaip prisimename, šį pavasarį lan-kėsi meistrai ir kiekvienuose namuose pertvarkė vamzdžius — įjungė „gamtos dujas“ — gazą. Jis dega karštesne lieps-na, neturi kvapo.

Kai moterys verda pietus sa-vo šeimai, nepagalvojo, kad šitos dujos atkeliauja tūkstan-čius mylių iš Texas valstybės. Ten žemėje buvo rasta didžiuliai kiekiai gamtos dujų. Mok-slininkai suko galvas, kaip „vinteliuoti“ žemę, kaip tas du-jas panaudoti. Jos gražiai de-ga, tad verta pakinkyti namų šildymui ir virtuvėms. Pietuose nėra didelių miestų, o šiaurėje jų pilna. Čia visada susidary-davo daug sunkumų, kol paga-mindavo reikiamus dujų kie-kius iš anglies. Taip susikūrė nauja bendrovė, kuri nutiesė didžiulius vamzdžius per visą kraštą, pasiekė net Naująją Angliją.

Kiekvieną dieną pietuose, netoli Meksikos sienos, pompos varo milijonus kubinių pėdų dujų į Amerikos šiaurės valsty-bes, į fabrikus, į namus. Vam-zdžiai yra nutiesti kalnais, ly-gumomis ir net po vandeniu. Susikūrė milžiniška dujų pra-monė, kuri aptarnauja daugel Amerikos miestų.

Šios įmonės pasisekimas re-miaisi vienu žmogum. Jis yra atsakingas, kad kiekvieną die-ną dujos padarytų 1800 mylių ir pasiektų New Yorką. Ir dar daugiau! Dujų turi pasiekti tiek, kiek tą dieną New Yorkas sunaudoja. Šis žmogus nesėdi prie centrinių mašinų, netikri-na rodyklių. Jis turi savo kon-torą, kur popieriaus lapuose rašomi skaičiai, skaičiai. Nuolat veikia telefoninis ir radijo ryšys su 19 pompy stočių, ku-rios yra išdėstytos visame krašte. Kiekvieną vakarą at-sukba pas jį pranešimai, kiek dujų reikės kitai dienai. Jis daro skaičiavimus, kiek dujų perleis 30 colių vamzdžiai ir kiek jų tą dieną atidaryti.

Dujų vamzdžiai pereina viso-kiausias klimato juostas. Vie-nur šalta, kitur šilta, vienas dujom reikia didesnio spaudi-mo, kitur mažesnio. Todėl kiek-vieną dieną iš įvairių vietų ateina žinios apie orą, tempera-tūrą, spaudimą. Jis vėl skai-čiuoja, kokių spaudimų vartyti dujas.

Jei kur įvyksta gedimas, tuoj jo įstaigon subirbia tele-fonas, ir jis duoda įsakymą vienu ar kitu vamzdžius užda-ryti. Taip tvarkingai veikia vi-si dujų vamzdžiai, ir New Yorkas kiekvienu metu turi rei-kiama kiek dujų.

SURASTA JŪROS GYVATĖ

Jūros gelmės, kur viespatau-ja amžina naktis, kur dėl didėlio vandens spaudimo, niekas negali įsiskverbti, visada buvo

pastangas tuos reikalus ginti prancūzų tarpe ir tarptautinėje plotmėje. Jų darbas iš tikro tenka labai džiaugtis.

Pasiektą tarp diplomatų ir Vilko susitarimą jie laiko žings-niu pirmyn. Tuo susitarimu di-plomatai yra įsipareigoję nesi-kišti į Vilko vidaus reikalus. Taip pat ir Vyk. Tarybos su-darymas bei darbų pasiskirsty-mas lieka grynai Vilko ir jos pačios reikalas. Pagal susitari-mą, įvairius klausimus ir rei-kalus su Vilko pirmininku iš diplomatų pusės aptarti turi p. S. Lozoraitis ir taip sutartus uždavinius paskui vykdyti.

A. Mn.

mislė mokslininkams: kas ten dedasi, kokie gyvūnai ten nar-do. Žurnalistai pasakoja apie baisias jūros gyvates, siaubū-nus. Dabar pradeda šios tam-sumos ryskėti su savo nepapras-tais gyvūnais.

Anglų karališkas laivas „Ga-lathea“ neseniai atliko mokslin-ę ekspediciją į Filipinus ir Pie-tų Amerikos pakraščius prie Ramiojo Vandenyno. (Šitoje kelionėje jis padarė 100,000 klm.). Ekspedicijoje dalyvavo anglų ir norvegų prityrę jūros tyrinėtojai mokslininkai. Su moderniais aparatais ir radaru jiems pasisekė įsiskverbti labai giliai ir nustatyti, kad 10,000 metrų gilumoj yra bakterijų ir gana primityvių gyvūnų. Jiems pasisekė sugauti ir vorą, kuris turėjo 12 kojų. Viena koja yra 50 kartų ilgesnė už jį patį. Jis visai neturi akių, bet—keistas foto elektriškas celes. Jis gali siųsti elektros spindulius ir taip pat juos pagauti.

Mokslininkai pastebėjo ir ki-tų didelių jūros gyvūnų. Pasi-sekė jiems sugauti „unguri“ 1.-80 m. ilgio. Mokslininkai nus-tatė, kad tai jūros gyvatės pir-minė stadija. Jų apskaičiavi-mu, ji galinti išaugti iki 25-30 metrų.

KAS KĄ SAKĖ

Keina meškerioti

Jonukas eina meškerioti. Garsiai jis pučia medžioklės ragą ir traukia paupiu tolyn. Jo draugas Antanas sulaiko jį: — Ką tu darai, tu išbaidysi visas žuvis.

— Priešingai, — nusijuokė Jonukas, — aš jas apgausiu. Jos mano, kad aš einu medžioti.

Tai labai paprasta

Svečius skundžiasi fizikos profesorius:

— Kaip viskas pamirštama! Anksčiau aš būvau pasizyme-jęs fizikas, išandien — pasenau ir nebežinau gerai, kaip vei-kia čia stovintis telefonas.

— Pone profesoriau, — rami-no jį kaimynas. — Tai labai paprasta, tik pamokite telefono ragelį ir žinosite!

Ar gerai apžiūrėjo

Petras turėjo eiti pas gydy-toją. Jo draugas ir klausia:

— Ar tave jis pagrindin ai apžiūrėjo?

— Visai ne! Jis nusitvėrė už mano rankos riešo ir tikri-no savo laikrodį, ar jis teisin-gai eina.

Man visai neįdomu

Vyras New Yorko stoty už-kalbina praieivį:

— Gal jūs žinote, kaip aš galiu trumpiausiu keliu nuvykti į aerodromą?

— Nežinau! Man visiškai ne-įdomu, kur pats važiuoji, — at-sakė užklaustasis.

Atostogose

Kiekvienais metais į vieną vasarąmį prie jūros atvykda-vo profesorius atostogauti. Šie-met atvykęs sulaukė šeiminių-kė ir tarė:

— Pone profesoriau, mes tu-rime susitarti dėl nuomos. Prie jūsų kambario, kur jūs visada gyvenate, pastatė mau-dyklės namus. Dabar pro lan-gą tematytsite tik moterų mau-dyklę.

— Tai kiek brangiau reikės mokėti? — paklausė išsiblaškęs profesorius.

Pasikeitė pareigomis

Vienas ponas įsigijo šunį ir įsikalė galvon pamokyti „pra-šyti“ maisto. Duodamas šunui lėkštę, pats šuniškai lodavo, no-rėdamas tuo išreikšti: nelosi—negausi.

Po kiek laiko mokslas buvo baigtas, ir rezultatai puikūs: šuo nieko neėdavo, jei jo po-nas nelodavo.

Laisvųjų teisininkų kongresas posėdžiauja Berlyne. Kairėje antroje eilėj matome lietuvių atstovus Dr. A. Trimaką ir Dr. J. Sakalauską.

DEMOKRATŲ PARTIJA IR DARBININKIJA

(Atkelta iš 3 psl.)

atmetimas buvo skaudus ne tik pačiam Barkley, bet ir kai kuriem unijų vadams, kaip angli-kasių vadui John Lewis ir AFL pirmininkui Green, kuriuodu abu yra už Barkley senesni. Lewis netgi prašė Kentuckio delegaciją, iš kur Barkley yra kilęs, nominuoti senąjį vice-prezidentą. CIO vadas Murray pasiuntė net Barkley telegramą, kurioj, nežinint to, kas atsitiko, užtikrino, kad „darbi-ninkų meilė yra su jumis.“

Barkley unijom atmetus, pa-sidarė aišku, kad jei ir būtų no-minacijai išstatytas, Barkley nebus nominuotas, nes partija nenorės prasišlenkti su unijų „patarimu“. Iš pradžių unijom buvo sunku pasirinkti vieną iš likusių trijų „didžiųjų“ kan-di-datų. Geležinkeliečiai norėjo Harrimano. Kiti buvo pasidali-nę tarp Kefauverio ir Harrima-no ir „favoritų sūnų“ Stevenso-nas irgi buvo populiarus. Va-dovaujantieji unijiečiai buvo su-jaugti į sąlytį su vadinamaisiais „jūnausiais turkais“, kurie su-daro demokratų partijos kairį-jį - liberalų sparną. „Turkai“ palaikė Kefauverį ir Harrima-ną. CIO Reuteris vieną naktį posėdžiavo kartu su F. D. Roo-seveltu Jr. iš New Yorko, su

senatorium Humphrey, sen. Moody iš Michigano, sen. Leh-man iš New Yorko, sen. Doug-las iš Illinois ir kt. Posėdžio metu buvo tariamasi, kaip su-stabdyti kylančią kampaniją už Stevensoną. Mat, susirinkusie-ji buvo Kefauverio ir Harrima-no žmonės. Betgi dėl kampani-jos sustabdymo susitarti nepa-sisekė. Kaip žinome, Stevenso-nas iš pradžių turėjo lemty-niuoti su Kefauveriu, kurį įvei-kė tik trečiojo balsavimo me-tu. Nepasisekus susitarti sus-tabdyti „Stevensoną į preziden-tus kampaniją“, CIO netrukus liepė savo delegatams balsuoti už Stevensoną. AFL padarė tą patį, ir oficialiai buvo pranešta, kad unijos remia Stevensono kandidatūrą. Bet unijų spren-dimas buvo padarytas per vė-lai, kad iš to jom būtų politi-nės naudos — judėjimas už Stevensoną jau buvo per daug į-sisūbavęs ir buvo aišku, kad Kefauveris ilgai neišsilaikys. Taip unijos prarado ir savo galimybę nurodyti Stevensonui kurį kandidatą pasirinkti į vi-ceprezidentus. Aišku, kad jų pavėluota akcija nedavė ji-m progos ir paprašyti Stevensoną, kad jis unijoms padarytų ką nors gera, išrinktas prezidentu.

Žodžiu, šiais metais darbo u-nijų įtaka į prezidentinio ir vi-

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Šeštadienio mokykla

Lietuvių šeštadienio mokykla, sėkmingai veikusi 3 metus prie šv. Kazimiero parapijos, rengiasi pradėti naujus mokslo metus. Bet čia reikia didesnio tėvų susirūpinimo. Jei norima, kad mokykla veiktų, tai iš jų pusės turėtų būti dėta daugiau pastangų. Mokinių turėtų būti nemažiau 100, o lanko tik 40. Kur kiti? Ar tai nėra praktiškas lietuviškumo žlugdymas.

Ar bus jaunimui lietuviška ramovė

Labai daug kalbama, kad mūsų lietuviškas jaunimas nuliutėvė. Bet ar labai daug kas pagalvojo, kaip įkurti ir išlaikyti lietuviškumo ramovę, mūsų jaunimui, kurs čia galėtų lietuviškai pasijusti, susitikti, padainuoti, pažalsti, paskaityti. Jei panaši vieta būtų, gal nereiktų jaunimui blaškytis po svetimųjų pastoges, kur lietuviškumas nieko nelaimi, bet viską praranda. Girdėti, kad Philadelphiaijos Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba pirmoji žada tokią ramovę suorganizuoti. Tai būtų gražus pavyzdys visiems.

Patiko Lietuvių Diena

Iš pirmosios Lietuvių Dienos išpuoliai visų geri. Lietuvių Bendruomenė turėtų dar platesniu mastu organizuoti tą visuotinę Lietuvių Dieną. Juk šiai apylinkai labai reikėjo panašių lietuviškų susivaižiavimų. Bendruomenė pralaužė pirmuosius ledus, tikima, kad toliau Lietuvių Diena bus tikrai viena svarbiausių lietuviško veikimo išraiška.

Atvyko iš Belgijos

Banevičių šeima neseniai atvyko iš Belgijos Dilbų kvietima. Naująją šeimą pavyko neblogai įkurdinti ir pradėjo apsi-

prasti su naujomis sąlygomis. Jie Belgijoje išgyveno 5 metus.

Vyčiai į Seimą

Vyčiai į savo metinį Seimą Dayton, Ohio, jau rengiasi. Vyksta sekretorė T. Mažeikaitė, finansų sekretorė M. Groblauskaitė, narės O. Olbikaitė ir Šarėvičiūtė, buvusi sekretorė E. Saulytė ir Juozas Janulaitis, buvęs pirmininkas.

Krikštynos

Albertas ir Mary Mažeikai, 125 Tasker St., susilaukė dukrelės, kuri rugp. 24 pakrikštyta Suzanos vardu.

Jonas ir Mary Flynn susilaukė sūnaus, kuris pakrikštytas Antano Jono vardais. Abu naujagimiai gerai jaučiasi.

Akademijos Rėmėjų Seimas Villa Joseph Marie, Newtown, Pa., rėmėjos savo antrą metinį suvažiavimą turėjo rugpjūčio 24 d. Ten suvažiavo rėmėjai iš visos apylinkės. Iš Philadelphiaijos ten vyko keli autobusai dalyvių. Svarstyta akademijos rėmimo reikalai, sudėta aukų ir gražiai praleista diena.

Aukšinis jubiliejus

Šv. Jurgio parapija-Philadelphiaijos antrojo savo senumo, jau susilaukė 50 metų jubiliejaus. Pradžioje jubiliejaus paminėjimo ir buvo rugpjūčio 24 d. Dalyvavo J. E. Arkivyskupas, daug prelatų, kunigų ir Seserų. Kitos iškilmės bus vėliau rudėnį.

Kun. Jurgis Degutis neseniai buvo išvykęs Chicago, kur dalyvavo savo sesutės Veronos 25 metų vienuolinio gyvenimo jubiliejinėse iškilmėse. Jis važiavo su motina ir artimaisiais. Kelionė pasisekė laimingai.

Miami, Fla.

Šiluma ir karštis

Neužgindijama, kad šiemet nepaprastai karšta visose JAV. Atostogautojai, bevažinėdami ir belankdami gimines ir artimuosius bičiulius, išsikalba ir dažnai prasitaria atmintinas staigmenas. Šiomis dienomis vienas lietuvis iš Kalifornijos atvažiavęs į Floridą, kalbasi su Miami lietuviais apie šilumą ir karštį.

Lietuvis iš Miami sako kaliforniečiui: "Pas mus čia taip karšta, kad musės nudega sparnus, ir negali lakioti." Gi lietuvis iš Kalifornijos atkerta: "O pas mus toks karštis, kad vištas turime ledų lešinti, kad nepadėtų kietų kiaušinių."

ALB valdybos veikla

Amerikos Lietuvių Bendruomenės, Miami apylinkės, 8-tojo skyriaus valdyba rugpjūčio 13-tą 7:30 val. vakare susitėkė p. Onos Navickienės vietoje. 1777 Meridian Ave., Miami Beach, ir tarėsi tiksliau prisiruošti artėjančiam darbui, kai lietuviai su-

grįžta iš atostogų ir iš šiaurės kiti suvažiuoja praleisti malonų rudens sezoną.

ALB valdybos nariai ir gerb. svečiai, kurių tarpe kun. dr. Jurgis Razutis ir kun. A. Tamoliūnas, — pasidalino nuomonėmis kaip pradėti sąjūdį tarp vietinių lietuvių, kad vienybėje jungtųsi su visais pasaulio lietuvių pavergtosios Lietuvos išlaisvinimui.

Gražiems pasitarimams pasibaigus, Valdyba nutarė suruošti rugpjūčio 31 d. 3:30 val. po pietų gražų šeimynišką pobūvį pp. Mickų šeimos namuose 246 N. E. 20 Terrace, Miami. Lietuviai kviečiami įsigyti bilietus ir skaitlingai dalyvauti šiame linksmaime šeimyniškame pobūvyje.

Kitas Valdybos susirinkimas įvyks rugsėjo 7-tą p. Onos Navickienės vietoje.

ABL Miami apylinkės 8-tojo skyriaus veikli valdyba yra: Anita Navickaitė—Karns, pirmininkė; Zigmars Kaulakis, sekretorius; Edvardas Lapinskas, išdininkas.

Samata

BROCKTON, MASS.

Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių Sodyboje Brocktone laukiama svečių

Rugsėjo 1-ąją per Darbo dienos (Labor Day) šventę Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių vienuolyno sodyboje, Brocktone, įvyks metinis tradicinis piknikas. Tai lietuvių rudens šventė, kuri jau kelinti metai sutraukia lietuvių ir jų draugų ne tik iš tolimiausių Naujosios Anglijos kampų, bet ir iš New Yorko, Pensilvanijos ir kitur. Suvažiuoja kelios Amerikos lietuvių kartos: dėdukai, jų vaikai ir anūkai. Suvažiuoja senieji emigrantai ir naujieji tremtiniai. Suvažiuoja seselių rėmėjai, geradariai, draugai ir giminės. Čia, jaukioje kaimo aplinkoje, turi progos pasimelsti, pasikalbėti, paragauti lietuviškų valgių. Jaunimas gali pasižinti, o vaikams, ypač gausu visokių pramogų.

Pikniką organizuoja seselių rėmėjai. Šiais metais rėmėjų skyriai ruošiasi nuo pat žiemos dalyvauti piknike su savo stalais. Dalyvaus So. Bostono, Cambridge, Lawrence, Haverhill, Norwood, Brighton, Worcester, Providence ir Brocktono skyriai. Bus tokių įdomių stalų, kaip "Kalėdų stalas",

"Lietargių paradas", "Bičių avilys".

Lawrence skyrius turės dar ypatingą stalą su lietuviškų dirbinių paroda. Labai gražių rankdarbių paruosė pačios seselės ir prieglaudos senele. Taip pat atvyks iš Putnamo Nekalto Prasidėjimo seselės su savo spausdiniais.

Šiais metais, piknikui pajaukinti, numatyta ir programa. Po iškilmingų šv. Mišių ir pamokslų (10 val.) ir po lietuviškų pietų, dainuos Providence šv. Kazimiero parapijos vaikų choras, vadovaujamas muz. Beinoriaus, bus dūdų orkestro (band) koncertas. Vaikams bus įdomiausių žaidimų su dovanomis. Šokiams gros Al. Stevens orkestras. Pikniką pagerbs savo atsilankymu ir pasakys kalbą Brocktono mayoras C. Gerald Lucey.

Ta pačia proga bus galima apžiūrėti vienuolyną ir naujai įrengtus senelių namus, arčiau susipažinti su tuo gražiu darbu, kurs taip tyliai ir kukliai vykdomas seselių ir savo atsilankymu jį paremti ne tik materialiai, bet ir moraliskai. Pikniko pelnas skiriamas vienuolyno koplyčios statybai.

Rėmėjas

P A D E K A

Septintoji Lietuvių Susiartinimo šventė, kuri kaip paprastai buvo suruosta mūsų Vienuolijos rėmėjų ir įvyko mūsų vienuolyno sodyboje, gražiai praėjo. Ačiū Gerajam Dievui už palankų orą, ačiū visiems mūsų bičiuliams už atvykimą ir už pasiaukojimą šventės metu. Negalėsime čia visų vardų suminėti, todėl savo maldose pavadame Jus visus mūsų Globėjos N. Pradėtosios Švč. M. Marijos globai.

Giliai nuoširdų padėkos žodį tariame Jo Ekscelencijai viskupui V. Brizgūi už nepaprastai naudingą pamokslą ir už dalyvavimą šventėje. Taip pat dėkui kun. Dr. J. Vaisnorai, neseniai atvykusiam iš Romos, už šv. Mišių auką, p. J. Giedraičiui ir p. B. Kulitui už pasakytas gražias kalbas. Labai ačiū mūsų Vienuolijos kapelionui kun. St. Ylai už visokeriopą pagalbą.

Su giliu dėkingumu prisime name visus mūsų artimuosius bičiulius — Gildos veikėjus, C. Valdybos pirmininką p. A. Vasiliauską ir visą jo šeimą, p. B. Mičiūnienę, p. K. Šimkų, ponus Klimus, p. Kriaučiūnus, ponus Pauliukonius vietinius ir tremtinius, p. Račkauskus, p. Savickus, p. Valiukonius.

Iš visos širdies dėkojame Gildos skyriams: Hartfordo — p. E. Kolendienei ir p. B. Mačieninei, Manchester — p. Karpuskų šeimai, Waterbury — p. M. Karinauskienei ir jai

pagalbėjusioms Sodalietėms, ypač už patarnavimą pietų metu, Worcester — p. M. Grai-tienei, So. Boston — p. V. Simkienei. Lygiai nuoširdus ačiū priklauso Worcester — Aušros Vartų parapijos mūsų talkininkėms — p. Sinkevičienei, p. Milerienei ir p. Zakarienei. Atskiru žodžiu norime paminėti pasiaukojusias šeimines iš Worcester, kurios dvi dienas dirbo virtuvėje besiruošdamos didžiai mūsų šventei. Labai ačiū!

Taip pat dėkojame visiems organizavusiems ekskursijas, ypač nuoširdus dėkui p. Kašėtie-nei, suorganizavusiai autobuso ekskursiją iš tolimosios kolonijos — Brooklyn, N. Y.

Visų labiausiai mėgiama šventės dalis — Mergaičių stovyklos programa. Už ją labai nuoširdus ačiū p. K. Marijošienei, p. T. Dzikienei, p. A. Keb-linskui ir visoms mieloms stovyklautojomis. Jūsų giedri tikrai lietuviška dvasia suteikė šiai šventei gražų charakterį, nukėlė šventės dalyvius į pasiilgtąją Tėvynę, atgaivino ne vieną pavargusią krūtinę.

Dar kartą dėkojame visiems šventės dalyviams ir Kongregacijos rėmėjams. Iki pasimatymo kitą metų aštuntojo Liet. Susiartinimo šventėje.

Su nuoširdžia pagarba ir dėkingumu,

Nek. Pr. Švč. M. Marijos Seserys

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

MOTERŲ DRAUGIJA

RUGPJŪČIO 31 D., 1952 m., SEKMADIENĮ, rengia

P I K N I K A

Naujosios Parapijos Sode

18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio

Pelnas skiriamas naujam altoriui įrengti.

PRADŽIA 2:30 VAL. P.P.

ĮEJIMAS 50 CENTŲ

Pirmininkė Emilija Šimkevičiūtė

MINI SUKAKTĮ

"Lietuvos Atsiminimų" Radijo Valandėlė, transliuojama šeštadieniais 4:45 iki 5:30 p.p. New Yorko, New Jersey ir Connecticut valstybių lietuviams, pradeda 12-tuosius gyvavimo metus. Ši sukaktis bus paminėta dvigubai: šešt., rugsėjo 6 d., specialia radijo programa, kurioje dalyvaus "Rūtos" Radijo Dainos Ansamblys, vad. muz. Algirdo Kačanausko, bei įžymūs kalbėtojai.

Gi sekmad., rugsėjo 7 d., Lindeno Lietuvių Laisvės Parke, 340 Mitchell Ave., šis Ju-

kubo J. Stuko vadovaujamas radijas švęs 12 metų sukaktį po atviru dangumi. Visi programos klausytojai, bičiuliai, rėmėjai kviečiami dalyvauti šiame didžiuliam piknike ir tuo vakarą metus. Ši sukaktis bus paminėta dvigubai: šešt., rugsėjo 6 d., specialia radijo programa, kurioje dalyvaus "Rūtos" Radijo Dainos Ansamblys, vad. muz. Algirdo Kačanausko, bei įžymūs kalbėtojai. Gi sekmad., rugsėjo 7 d., Lindeno Lietuvių Laisvės Parke, 340 Mitchell Ave., šis Ju-

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted—Male and Female

CORRUGATED—EXPERIENCED SLITTER OPERATORS PRINTER SLOTS OPERATORS HELPERS & BUNDLERS

Steady Work — Good Working Conditions
BONUS—PREMIUM FOR NIGHT WORK
Paid Hospitalization — Paid Vacations
CAFETERIA PLANT

Industrial Container and Paper Corporation
1717 W. 74th STREET

GIRLS - WOMEN

Needed at once
for light assembly work

- Steady Employment
- Excellent working conditions
- 5 days week
- Profit sharing
- Paid Insurance

Apply today

PRECISION PAPER TUBE CO.

2035 W. Charleston
Near Damen, Elston & Armitage

WONDERFUL OPPORTUNITY FOR STENOGRAPHERS

Friendly atmosphere. Top wages. Beginners or experienced. Excellent working conditions. Apply or phone for appointment to suit upon convenience.

SINGER SEWING MACHINE CO.
1019 W. Jackson Blv.
Memor. 6-6446

PLEASANT LIGHT ASSEMBLY JOB

Malonus ir lengva darbas švarioje ir moderniai įrengtoje dirbtuvėje. Vietos 20-čiai darbininkų. Gera proga sąžiningam darbininkui. Socialinės darbo privilegijos. Periodinis algos kėlimas. Priimami naujokai darbe ir D.P.

AMERICAN TEMPO CORP.
8225 Christians
Skokie 6105 Skokie, Ill.

Ar Jūs esate
vienas jų.

... kurie yra išsitikinę, jog mes čia esame visados pasiruošę padėti Jums asmeniui ir Jūsų prekybos reikaluose su paskolomis, specialiomis sąskaitomis ir daugybe kitų įvairių patarnavimų.

"The oldest Savings and Loan Ass'n in Chicago Heights"

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1542 HALSTED ST. CHICAGO HEIGHTS, ILL.
EARN AND SAVE

All Accounts Insured Federally up to \$10,000
CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1542 HALSTED ST., CHICAGO HEIGHTS, ILLINOIS.
Dept. L.

Enclose
Name
Address
City
State

Reikalingas vargonininkas—viengungis. Prasome kreiptis į Holy Trinity Rectory, 53 Capitol Avenue, Hartford 14, Connecticut.

KUN. STASIO BČDAVO Apysaka

"Varpai Skamba"

naudinga kiekvienam perskaityti. Kaina \$2.50. Gaunama "Darbininko" adms. 680 Bushwick Ave., Bklyn 21, N. Y. ir leidykloj —

"LIETUVIŲ DIENOS"

9204 S. Broadway,

Los Angeles 3, Calif.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniais 2 val. popiet.—WWRL 1600 ke—5000 w. GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS J. VALAKAS
Direktorius Muzikos Dr. Prancišų Dir.

SPORTAS

P. Gantvytas

— Tradicines lengvosios atletikos varžybas tarp D. Britanijos ir Prancūzijos, kurios buvo prarastos Paryžiuje, laimėjo anglai, surinkdami 120 taškų. Moterų grupėje anglės taip pat pasirodė esančios geresnės lengvaatletės, nugalėdamos prancūzes 60:43.

— Žinomas amerikietis tenisininkas Dick Savitt laimėjo Kanados teniso pirmenybes, finale nugalėdamas daną K. Neilson per 3 setus.

— Reggie Pearman iš New Yorko pagerino pasaulinį 500 m bėgimo rekordą. Jo laikas 1:01.4 min. Tuo pasaulinis rekordas pagerintas 0.9 sek. Tačiau reikia pažymėti kad ši distancija platesnio masto varžybose labai nepopuliari, todėl ir rekordas nėra toks nustebinantis savo pasekme.

— Deauville - Prancūzijoje prarastos pirmenybės dėl aukso taurės laimėjo JAV polo komanda, finale nugalėjusi Anglijos atstovus. Už JAV šį kartą jojo Hurricanes iš Long Island.

— Chicagoje prarastame golfo turnyre, kuris dažnai vadinamas pasaulio pirmenybėmis, šį kartą pirmą vietą laimėjo ir tuo pačiu \$2500 pelnė Julius Boros, finale sūgebęs nugalėti Cary Middlecoff, viena iš žymiausių Amerikos golfininkų.

— Tradicines amerikiečių futbolo rungtynes tarp šiaurinės ir pietinės Amerikos rinkinių, kurias sudaro gimnazijos baigė jaunūčiai, šiais metais laimėjo pietiečiai savo bičiulius nugalėję 20:19.

— Rungtynės buvo prarastos Los Angeles ir jas stebėjo apie 30,000 žiūrovų.

M. Williams iš Cypress Gardens, Fla., sveikina žiūrovus. Ji Amerikos moterų vandens patalynių varžybose laimėjo pirmą vietą.

PAMOKOS BE MOKYTOJO PAGALBOS

Visokių gaidų muzikai ir giedojimui knyga tik \$2.50 su pristatymu. Kreiptis: G. A. Baronas, 11059 Dodge, Van Dyke, Mich.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ

tarp 35—50 m. amžiaus. Reikalinga pagalba namų priežiūroj ir bizny. Daugiau informaciją galima gauti laišku. Kreiptis: PRINTING, 11059 Dodge, Van Dyke, Mich.

Išnuomojamas 3 kambarių butas su apšildymu 1 ar 2 as menims. 105 - 56 - 89 Str., Ozone Park, Brooklyn, N. Y.

IŠNUOMUOJAMI

du kambariai ir virtuvė. Baldai pagal susitarimą. 1-mas aukštas. Kreiptis: Prancėvičius, 339 Wilson Ave. (prie Linden St.) Brooklyn, N. Y.

BUTAS SU BALDAIS

Kas norėtų gauti butą iš trijų kambarių ir virtuvės 4 aukšte (20 dol. mėnesiui), prašome kreiptis į 100 Cook St., 10 butas. Ten pat galima pigiai gauti kai kurių baldų.

Palaikykite ir paremkite tuos biznesierius ir prekybininkus, kurie skelbia "Darbininką".

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Pasaulio pirmenybės Helsinky.

I pirmenybių baigmę pateko, kaip numatėme: Argentina, Vakarų Vokietija, Čekoslovakija, Švedija, Vengrija, Jugoslavija, Sovietų Sąjunga, JAV ir Suomija.

Stiprią pradžią rodo Jugoslavija, laimėjusi prieš Švediją 2½—1½, Vengriją 3—1 ir Vakarų Vokietiją 3—1.

JAV baigmėje kovoja geriau, negu savo grupėje, kurios užbaigoje pralose prieš Sovietų Sąjungą 1—3 ir lygiomis su Lenkija 2—2. Baigmėje JAV laimėjo prieš Argentina 2½—1½.

Reshevsky—Naidorf 1-0
Evans—Balbochan 0-1
Byrne—Eliskases 1-0

Bisguier—Pillnik ½—½
ir lygiomis su Sovietų Sąjunga 2-2

Reshevsky—Keres ½—½
Evans—Smyslov 0-1
Byrne—Bronstein 1-0

Bisguier—Geller ½—½.

Be to su Čekoslovakija turi po 1½—1½ (Reshevsky nebaigė, kiti 3 lygiomis) ir su Jugoslavija ½—½.

Reshevsky su Gligoric baigė lygiomis, kitos 3 nutrauktos.
Sovietų Sąjunga su Vengrija 2½—1½ (Keres pralaimėjo prieš Szabo), su Argentina 2½—1½ (Keres, Smylov, Geller lygiomis).

Canadian Chess Chat, rugpjūčio

rugpjūčio nr. idėjo Povilo Vaitonio ir žmonos nuotrauka, greta dovanos kuria Vaitonis laimėjo 1951 Kana dos pirmenybėse, Vancouveri. Prie raše pasakytą, kad tai Mr. and Mrs. Paul Vaitonis, Canadian 1951 Chess Champion and his charming wife. Toliau pabrėžiama, kad P. Vaitonis reprezentuos Kanadą 1952 tarptautinėse pirmenybėse, Saltzbadene.

Canadian Chess Chat ir Amerikos Chess Review, rugpjūčio nr. atžymi, kad Ignas Zalis (Montreal) geriausiai iš visų kanadiečių pasirodė JAV open pirmenybėse, Tampa, Fla. Zalis surinko 7-5 taškų.

J. Stonkus, Montreal Premier Reserves pirmenybėse užbaigė antruoju su 7-1 tašku. Laimėjo ukrainietis G. Novickij 7½—½. Abu įgavo teisę dalyvauti kitų metų Montreal City pirmenybėse.

K. Merkis koresp. žaidėjų viršuje. New Yorko Chess Review August 1952, talpina tolesniam metų ketvirčiui Postal Chess Ratings. Įvertinimas paliecia per 2700 Amerikos ir Kanados šachmatininkų. Ju eilė tokia: I. L. Stoizenberg 2000, 2. A. D. Gibbs 1966, 3. L. Weeks 1942, 4. G. W. Buckendor 1908, 5. K. Merkis 1902.

Lietuviai rinkojasi pagal paskutinį Chess Review Postal Chess Ratings taip: K. Merkis 1902, I. Zalis 1808, P. Tautvaiša 1674, S. Zilius 1508, K. Skema 1420, J. Stonkus 1358, L. P. Vichules 1346, K. Jakštas 1300, R. Racaitis 1200, R. E. Elasius 1060, Karalaitis 906.

Vytautas Širvydas, Montreal Chess Club pirmenybėse surinko 4½—3½ taškų.

JAV jaunių pirmenybės, Amaha užbaigė taip: Curt Brasket, Trahy Minn. 8½ (iš 10), Ross Siems, Toronto 7½, Don Burdick, Robert Curries, San Francisco ir William Oaker, Toronto po 6½.

AR ŽINAI, KAD

* Konservų dėžutės yra Peter Durant 1818 metais išrastos. Konservų pramonė išsivystė tik po 1885 m., kai Baltimore, Md., buvo išrasta mašina, kuri pigiai ir automatiškai gamino konservų dėžutes.

* Šalčiausia diena Amerikoje buvo 1933 m. vasario 9. Tada Riverside, Wyoming, termometras rodė 66 laipsnius žemiau nulio.

THREE SH. WS. • FREE ACTS
RINGS — EXHIBITS
CONTESTS
HOMES & HOBBS
FIREWORKS WITELY!

WESTCHESTER COUNTY FAIR

INDIAN POINT PARK
On Route 9, nr. Peekskill, N.Y.
Via Hudson River Dayline

AUG. 30 THRU SEPT. 6th

Real Estate

BAYSIDE—6 rms., semi-detached brick house, oil, garage, \$12,500.

FLUSHING—brick bungalow, detached, garage, oil heat, living rm., kitchen, bath in basement—\$16,800.

ASTORIA—20 unit apt. house, excellent condition. Bring in 53/4X rent—\$51,000.

COLLEGE POINT, 2 family large plot, \$13,900. GEO. F. X. PANCOAST, 150-56 Northern Blvd. FL. 3-1460 FL. 8-2525

A HOME FOR A FAMILY, Staten Island — \$22,000. 2½ story frame house, prime condition; large enclosed porch; fine views; living, paneled dining, music rooms, 5 bedrooms, 2½ baths; 3 fireplaces; new GE oil burner, 1,000-gallon tank; combination storm-screen windows thruout; modern kitchen and laundry equipment; garage; plot 85x235; possession 30 days. 1 bl. from direct Bus ride to ferry. Clove Lakes area. GL. 2-8209.

BROOKWOLD PARK SECTION, Baldwin, L. I. — \$28,500. Pagrindiniai dekoruoti 1952 m. namas: 2 sandėliai, 4 mieg., 2½ vonios, moderni virt., 15x30 gyvenamasis kamb. su vitražu langais, kurenamu židiniu, 2 autombi. garažas, 5 min. nuo stoties. Saivininkas. BALDWIN 3-2411.

FLORIDA, Palatka vicinity. Pilnai įrengtas vištų ūkis. 6 kamb. apstatytas namas. Modernus vandens perdavimas (plumbing). Gasas. Elektra. Nuosavo šaltinio įvestas vanduo. 40 akrų vėsi ganykla. Ūkio sunkvežimis. Žemė dalinai apodinta jaunom pušėm. Ūkis jau duoda pajamas. Išsimokėjimui. Rašyti: F. J. Williams, 253 Cumberland St., Brooklyn, N. Y., arba šaukti po 6 val. vak. ST 9-5228.

YONKERS — BRYN MAWR. Modelinis namas. Atvyras apsižiūrėjimui. 5 kmbr. prateštoje pastogėje. Tašyto akmenis namo priešais. Nuosa vybė — 50x229. Puiki progą tik už \$16,900. Palmer Road and Mile Square Rd. Michael Sellati—Builder. TA 3-5333

FISHKILL, N. Y. — Price \$19,500. Income property. 2 acres, 3 bungalows, grand main House 8 Rms., porch and cellar. All furnished. Artesian well. Electricity and bottled gas, 680 ft. elevation. 57 miles from N.Y.C., terms. Adam Knieste, 112 Nassau St., Bklyn 22, N. Y.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIn 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2—4 ir 6—9 p.p.

Šeštadieniais 10—12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLEnmore 5-3094
Namų tel. GLEnmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30—2 ir 6—8 p.p., šostad, 10 iki 3 p.p.

Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienis

Ofiso tel. LEXington 2635

Namų tel. FOrrest 8212

S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

910 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland

Priėmimo valandos: 10—12 ir 7—9 p.p. pirmadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Kitomis dienomis pagal susitarimą.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Dr. S. Chernoff

223 — 2nd Ave., N. Y. C.

(Cor. 14th St.)

Telef. GLEnmore 7-7637

Astrūs ir choniški sušiginiai gydymai penicilinu, oda, hormonai. Kraujo ir šlapimo tyrimai.

Ofiso valandos: kasdien 10-6:45
Šeštadieniais 10-1.
Sekmadieniais uždaryta

PARDUODAMI NAMAI

FIGGS, GERI, GEROJE VIETOJE

RIDGEWOOD — 6 seimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai; CYPRES HILL 3 seimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 seimoms medinis namas, abudu aukštai (floral) tušti pirkėjai; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 seimoms viršuje tušti kambariai. Gera progą, kas nori įsigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, lie-tuvų aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY AND INSURANCE

3225 Fulton St. Brooklyn, N. Y.
Tel. AP. 7-2790

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAmica 3-7722

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.,

Brooklyn 8, N. Y.

Tel. APplegate 7-7083

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VIrginia 7-1896

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS

Laidotuvių Direktorius

Tel. SOUTh Boston 8-2590

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį.

Koplyčia šermentis dykal.

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2809

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia šer-

mentis dykal. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

iausiomis kainomis. Kainos tos

pačios ir 1 kitus miestus.

Reikalavimai: Tel. TR 4-6434

NAUJA GYDUOLE

Alexander's Nauja Maistinga Gydoule yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir lapų; ji yra varto jama nuo visokių nerviškių ligų ir nervingų galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išstvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Prisiūniam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway,
South Boston 27, Mass.

SAVE TIME MONEY WORK with **York heat**

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliežumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų septynu. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.

Parduodame

Ledų-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St., Brockton, Mass.

Tel. 189

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJA

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So. 8-0489

Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WBMS, 1090 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte sekmadienį bus sekanti:

1—Falcous Radio Orkestra

2—Dainos

3—Magdūtės Pasaka

Lietuvių Radio Korp. stoties adresas yra naujas: tad rašykite savo išpužius nauju adresu: Lithuanian Radio Program, Station WBMS, 91 Bay State Road, Hotel Shelton, Boston, Mass., o biznio reikalais, maloneitį rašyti radio ofiso adresu: 502 East Broadway, So. Boston 27, Mass. Aėiu. STEPONAS MINKUS

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio įvyksta Lietuvių Radio Valandos programa. Lietuviškos laudies dainos, muzikos, dalykėliai, kalbos, sveikinimai, pranešimai plaukia oro bangomis į visų klausytojų namus.

Jeigu norite ka nors pasveikinti ar paskelbti, tai siųskite savo pranešimus pastu arba asmeniškai pridukite programos vedėjui ANTONI F. KNEIZIUI, arba skyrusiose šiais adresuose:

LITHUANIAN RADIO HOUR

50 Cottage Street, Norwood, Mass.

Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO.

A. ir O. IVASKAI

326 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Telefonai: NORwood 7-1419 ar SOUTh Boston 8-4618

KAS SKAITO RAŠO

"DARBININKA"

UŽSIRASO

SAVE

Latest Declared Interest Rate **2 1/2 %** Credited and Compounded Quarterly

A Year

On Regular Savings Accounts.

Interest starts from the first of every month

on sums from \$25. to \$10,000.

Deposits made on or before January 10, April 5,

July 10, and October 5 will draw interest from the

first of each month if left to the end of a

quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 BROADWAY at Nostrand Avenue

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Your Deposits in This Bank Are Fully Insured

Up to \$10,000.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
— APJUNGES —
AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
480 BUSHNICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Tėv. Alf. Bernatonis.

Liet. Tremtinių Sielovados Tarnybos Tvarkytojas, visų Vokietijoje likusių lietuvių kunigų vardu per Kunigų Vienybę kreipiasi į JAV kunigus, prašydamas juos paremti šv. Mišių stipendijomis. Atleikamas šv. Mišių stipendijas gerb. klebonus prašoma siųsti Kunigų Vienybės Centro Valdybai.

Gedulingos mišios

Requiem bus atlaikytos už kun. Vinco Pinkaus vėlė rugsėjo 1 d. 10 val. šv. Jurgio liet. par. bažnyčioje.

Skautų atstovai

ir Operetės Choro nariai pareitą sekmadienį aplankė keturis lietuvių, kurie buvo sužeisti per automobilio katastrofą, vykstant iš Skautų Vyčių stovyklos. Sužeistieji yra: D. Nutautaitė, A. Dubauskaitė, L. Mickevičiūtė ir St. Malinauskas. Jie guli Memorial Hospital Port Jeffersone, Long Island.

Lietuviai legionieriai

su savo postų vėliavomis dalyvavo American Legion parade, įvykusiame rugp. 26 d. ir užtrukusiame devynias su puse valandos. Policijos tvirtinimu, to parodo žiūrėjo apie 3 mil. žmonių. Brooklyno lietuvių posto vėliavas nešė posto adjutantas D. Klingas ir Valdybos narys Mikėlonis. Jie žygiavo kartu su Kings apskrities postų vėliavnešiais, kurių eiseną tęsėsi net per du blokus. Su postų vadovybe žygiavo posto vadas A. Vasiliauskas. Lietuviai legionieriai buvo atvykę iš

Dalyvaukime ALRK Federacijos seime

ALR Katalikų Federacija suvažiuos į savo metinį kongresą rugsėjo 26-28 dienomis Detroit (Statler viešbutyje). Kongrese gali dalyvauti visi lietuviai katalikai, o ypač parapijų, vienuolių, įstaigų ir draugijų delegatai.

Šiuo momentu Amerikos lietuviai pergyvena svarbų laikotarpį. Visas visuomeninis veikimas yra nukrypęs į srovinius ginčus, partines rietenas ir bendrą socialinį ištižimą. Tik geras susiorganizavimas ir susiklausymas, drausminga katalikiškų organizacijų veikla grąžins mūsų lietuvišką gyvenimą į normalias vėžes. Laikas lietuviams katalikams grįžti į mūsų seną katalikišką akciją. Tik stiprios parapijos, veiklios katalikiškos draugijos, sodalijos, brolijos, katalikiška

Cikagos, Baltimorės ir Bostono, bet jie žygiavo kartu su savo valstybių postais.

Rev. William F. Kelly

pastangomis, šiemet per Labor Day 125 Brooklyno diocelijos bažnyčiose organizuotama specialios pamaldos, norint tą dieną atžymėti prasmingiau, negu ji buvo minima ligi šiol. Rev. Kelly yra diocelijos socialinės veiklos departamento skyriaus vedėjas. Jį pažįsta ir Brooklyno lietuviai. Jo dėka Apreiškimo par. mokykloje vyksta anglų k. kursai.

Padėka

Mieliesiems bčtuliams dr. G. Grinevičiui ir dr. J. Karveliui už rūpestingą globą ir gydymą St. Mary's ligoninėje nuoširdžiai dėkoja

Rozalija Šomkaitė

spauda, mūsų vienuolių ir įstaigų praturtins lietuvišką gyvenimą.

Kviečiu dvasiškius ir pasauliečius išjudinti organizacijas, kad sušauktų draugijų susirinkimus, išrinktų delegatus ir pasiųstų į kongresą. Finansinė parama kongresui būtinai reikalinga. Prašau įduoti delegatams ir aukas, kad jas atvežtų kongresui. Organizacijos ir įstaigos, kurios nedalyvaus kongrese, tepasiūnčia pasveikinti su auka.

Prel. Jonas Balkūnas,
ALRK Dvasios Vadas

Sportininkų rungtynės

įvyksta Labor Day, rugsėjo 1 d., 3.30 val. popiet, Lietuvių Sporto aikštėje — Queens Soccer Field, 222 St. ir Braddock Ave. Lietuvių Sporto futbolininkai rungsis su lenkų futbolininkais. Publika kviečiama gausiai atsilankyti.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša

is Čikagos, kaip informuoja Balfo centras, reguliariai Balfui įteikia 10 dol. auką, rašydamas: "Kai aš gyvenau tremty, man gelbėjo, dabar aš randu savo pareigą kitiems nelaimingiesiems padėti."

MIRĖ

Aleksandras Grabauskas, 79 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 25 d. Vėlionis buvo vienas parapijos pionierių. Laidotuvas įvyko rugp. 28 d., po gedulingų pamaldų Maspetho liet. par. bažnyčioje.

"Na, ar aš galėjau kitaip pasiegti? Negi tu nepažįsti moterų?"

Viktoras Vaitkus ir Algis Zemaitaitis — Waterburio lietuvių scenos mėgėjų teatro aktoriai. Š. m. rugsėjo 21 d. vaidins "Mokyklos draugus" — 4 veiksmų komediją — Angelį Karalenę parapijos metiniame koncerte-vakare.

ISNUOMUOJAMI KAMBARIAI

vienam vyrui; apsidomi ir aptarnauti. 72 Ocean Ave., Jersey City, N. J. Kreiptis ten pat pas Mrs. O. Vaitkevičius arba į Brooklyn, N. Y. tel. EV 8-1805.

Investuokite į MUTUAL FUNDS. Informacijai reikalingi kreipkitės į atstovą: ALFONSA MAZEIKĄ, c/o Ira Haupt & Co., 111 Broadway, room 515, New York 6, N. Y. Members New York Stock Exchange. Tel. WO 4-6000.

New Yorko lietuviai

su savo tautine vėliava ir plakatų "American Lithuanians support Hungarian Freedom" pareitą sekmadienį dalyvavo vengrų suruoštoje šv. Stepono dienos eisenoje iš šv. Patricko katedros į Carnegie Hall. Buvo matyti New Yorko Liet. Tarnybos, Patariamiosios Grupės, Liet. Bendruomenės ir kt. atstovai. Carnegie Hall įvyko dviejų valandų minėjimas su kalbomis ir menine programa.

BOSTONO ŽINIOS

Prel. K. Urbonavičiaus laidotuvių filmas bus rodomas penktadienį, rugpjūčio 29 d. 8 val. vak. salėje po bažnyčia Kat. Federacijos susirinkimo metu. Visi kviečiami atvykti.

Parapijos klebonas kun.

Pr. Virmauskis

ir kiti parapijos kunigai dalyvavo liepos 24 d. Lowelio liet. parapijoje buvusiuose 40 val. atlaiduose.

Ark. Cushing važiuoja

karusele

Bostono laikraščiai neseniai įsidėjo nuotraukas iš ark. Cushing atostogų meto, kuriose jis matomas su vaikais važiuojas karuselėmis.

Bostono Rašytojų Klubas

pirmas šių metų susirinkimas įvyksta rugsėjo 6 d. 7.30 val. senose patalpose. Meninei programos daliai pakviesta viešnia rašytoja Nelė Mazalaitė iš New Yorko. Lawrence koledžo dėstytojas A. Lešinskas skaitys paskaitą apie Graikiją — mūsų kultūros lopšį, iškeldamas kai kurias graikų lietuvių kalbos panašybes.

"Eglutės" redaktorius persikėlė į naują butą. Jo dabartinis adresas: Pranas Naujokaitis, 924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y.

MIRĖ

Petronėlė Drigotienė, 84 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 27 d., Kennebunk Port, Me. Laidojama Lewistone, Me., kur palaidotas jos vyras. Vėlionė buvo didelė TT pranciškonų geradare.

Vytautas Žilinskas,

Darbininko skaitytojas, prieš 3 metus atvykęs į JAV, pašauktas į Dėdės Samo kariuomenę.

Juozas Kivita,

iš Maspetho, sunkiai serga. Jį gydo dr. Stalkus namie.

Gerbiamas Pone Redaktorium,

Prašau neatsisakyti patalpinti Jūsų redaguojamam laikrašty man ir žmonos nuoširdžiausią padėką: p.p. S. ir J. Šagamogoms iš Čikagos už mūsų emigracijai reikalingų dokumentų parūpinimą; ponai P. Lapienė už suteiktą poilsį jos puikiam vasaramy — Stony Brook Lodge, kuriame gerai pailsėjęs galėsiu tęsti savo kūrybinį darbą, o taip pat p.p. J. ir R. Čepuliams, kurie rūpestingai priglaudė pas save ir padėjo įsikurti naujame bute: 125-41 82 Ave., Kew Garden, L. I., N. York.

Su pagarba, A. Galdikas

Atsivertę kačiukų katė nušlygiavo tiesiai į New Yorko Roosevelt ligoninę. Kai kačiukai bando pirmą kartą pietauti, slaugė teikia katei pagalbą, išdėdama į skaudamas jos akis vaistų.

Rengiasi "Atžalyno" pastatymui

Sako, kad p. Gustaitienė su darė labai įdomų aktorių sąstatą, į kurį įeina daug žinomų bostoniškų. Lauksime.

Rengiasi susituokti

Eleonora Sandaitė, žinomų katalikų darbuotojų dukterė, rugsėjo 13 d. susituoks su Raymond Lotti. Sutauktuvės įvyks lietuvių parapijos bažnyčioje, o vestuvių puota — Liet. Piliečių Dr-jos salėje.

Naujas Lietuvos žemėlapis

jau parėngtas Bostone. Jį rengė pulk. J. Andrius, bendradarbiaudamas su prof. K. Pakštu. Dabar rūpinamasi žemėlapiu atspausdinimu.

P. Matnieks

žinomas latvių žemėlapių leidėjas, neseniai atvyko iš Belgijos į šį kraštą ir dalyvavo geografų kongrese. Po kongreso jis buvo atvykęs į Bostoną ir tarėsi su pulk. J. Andriumi žemėlapių leidimo reikalais. Iš čia p. Matnieks išvyko į Kanadą, kur mano nuolat apsigyventi ir ten leisti žemėlapius.

Mokyklos valosi nuo komunistinių bacilų

Worcesterio Mokyklų departamentas uždraudė vartoti vadovėlį "Thus Be It Ever", kuriame šalia didžiųjų Amerikos rašytojų raštų buvo pora sovietinių rašinių, kurių vienas parašytas Anglijos "raudonojo dekan" H. Johnsono. Kitas straipsnis ragino mokinius būti komunistinės Rusijos draugais. Tiesiogiai mokiniais buvo skiepijamos 10 metų.

Lietuvių socialdemokratų suvažiavimas

kviečiamas Bostone rugpjūčio 30 ir 31 dienomis. Iš Čikagos žada atvykti dr. P. Grigaitis.

Šv. Petro parapijos choras,

vedamas muz. J. Kačinsko, po atostogų pradeda darbą rugsėjo 4 d. Tą dieną salėje po bažnyčia įvyks pirmas choro susirinkimas ir arbatėlė. Labai yra laukiami ir kviečiami nauji choristai, kurie priimami salėje po bažnyčia kiekvieną sekmadienį po 9 ir 10 val. pamaldų.

Darbo dieną — rugsėjo 1 d.

Brocktone Jėzaus Nukryžiuotojo seselių vienuolynė įvyksta to vienuolyno rėmėjų rengiamas piknikas. Iš Bostono eis specialūs autobusai. Visi dalyvaukime.

K. Binkio "Atžalyno"

pirma repeticija

įvyko rugpjūčio 23 d. liet. ramovėje. Darbas pradėtas geroje nuotaikoje. Vadovaujant aktorei p. Gustaitienei, pastatyme dalyvaus daug vyresnių ir jaunesnių scenos mėgėjų.

Muz. J. Kačinskas

pakviestas diriguoti simfoniniam orkestrui Baltijos tautų festivalio metu. Koncertas įvyks spalio 12 d. New Yorko Carnegie Hall. Bus išpildomi lietuvių, latvių ir estų kompozitorių kūrinių. Muz. J. Kačinskas priimtas nariu į Bostono veikiančią muzikų draugiją.

Dėl Čiurlionio ansamblio

Hartfordo lietuviai yra susitarę su Čiurlionio ansambliu, kad tas atvyks ten ateinančių metų vasario 15 d. Yra pasiūlymas pakviesti tą garsų ansamblį ta pačia proga į Bostoną ir toks koncertas galėtų įvykti vasario 14 d., šeštadienį. Tokiu atveju ansamblio kelionė iš Clevelando pasidarytų pigesnė ir dvi Nauj. Anglijos liet. vietovės turėtų puikius koncertus. Bostoniškams artimu laiku reikia tą klausimą apvarstyti.

Seselė Incarnata,

Bostono lietuviams gerai pažįstama kaip mokytoja ir kaip vargonininkė, šiais mokslo metais mokyklą nebedirbs ir Bostone nebus. Jos vietoje atkelia ma kita seselė iš Cambridge. Seselė Incarnata vaikų ir tėvų buvo labai mėgiama ir gerbiama ir visi jai linki tolimosio pasisiekimo jos kilniame darbe.

Vet. gyd. Kasperavičius

gavo darbo Čikagoje ir išsikėlė ten gyventi. Bostone gyvendamas gyd. Kasperavičius aktyviai reikšėsi skautų vaikloj.

P. Virbiekas

atvykęs iš tremties dirbo Bostone ir dalyvavo parapijos choro. Dabar jau ilgesnis laikas serga, buvo operuotas ir negali dirbti.

Lithuanian Furniture Co. MOVERS

SO 8-4618

INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers

328-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

STONY BROOK LODGE

Vedėja Pr. Lapienė

Kas mėgsta maudytis jūrų vandenyse, žavėtis gamta, džiaugtis lietuviška aplinka, kviečiamas į STONY BROOK LODGE, STONY BROOK, LONG ISLAND. Čia ideali vieta įvairiems pobūviams bei piknikams.

Kambarius atostogoms ir dienas įvairioms išvykoms prašome rezervuoti raštu, adresuojant MRS. P. LAPE, STONY BROOK, L. I., N. Y. Telef. Stony Brook 7-0586

Susisiekimas automobiliais 25 arba 25A keliu; arba iš Jamaica stoties Long Island traukiniu į Stony Brook. Stotyje svečius pasitinka vasarvietės mašinos.

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SCENUS EDWARD MISIUNAS
SAVININKAI

Lietuviška Uželga, kur visi myli užteiti.

Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai - Učkančiai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Rugsėjo (September) 1 d. LABOR DAY

PASKUTINIS DIDESNIS

PIKNIKAS

su įvairia programa bus tikroji

RUDENS ŠVENTĖ

Šv. Mišios ir pamokslas 10 val.
Lietuviški šilti pietūs 12 val.

Brocktono miesto mayoro
C. GERALD LUCEY kalba

Šokiai nuo 4 val. p. p.
Gros AL STEVENS orkestras

Vienuolyno sodyboje BROCKTONE

ŠIAIS METAIS

Vaikų žaidimai su dovanom 1:30 val.
Dūdų orkestro koncertas 1-3 val.

Providence šv. Kazimiero parapijos
JAUNIMO CHORO koncertas

Visus maloniai kviečia
Vienuolyno RĖMĖJAI